

ลอกคราบกิเลส

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรม ธรรมะเป็นเครื่องจรรโลงชีวิตนะ ธรรมะทำให้เราพ้นจากทุกข์ เราเกิดมา เราเจอแต่ความทุกข์ ความทุกข์เป็นความจริง ความทุกข์เป็นอริยสัจ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เราเกิดมาสู่โลกแห่งความเป็นจริง โลกแห่งความเป็นจริงคือความรู้รู้สึก คือความรู้รู้ทั้งนั้น

เวลาเราเกิดมาเป็นเด็ก นั่นก็เป็นโลกแห่งความเป็นจริงเหมือนกัน ทำไมทารกมันรับรู้ได้ ภาษาของมันล่ะ นี่ ๓ ขวบ ๔ ขวบ เขาก็รู้ภาษาของเขา ความรู้เดียวของเขา แต่ถ้ามันโตขึ้นมา นี่โลกแห่งความเป็นจริงทั้งนั้นนะ แต่จิตใจของคน ระดับของคน ความรู้สึกของคน นี่คนเหมือนกัน แต่วุฒิภาวะมันไม่เหมือนกัน ถ้าวุฒิภาวะของเด็ก ในเมื่อเด็กของเขาก็มีความรับรู้ได้แค่นั้น ถ้าทำความดีความชั่วของเขาก็ได้ของเขาแค่นั้นนะ แต่ถ้ามันโตขึ้นมาล่ะ นี่มันมีสังคม ภาระของสังคมในครอบครัวของเรา แล้วเรื่องส่วนตัวของเราละ

นี่เราเกิดมาในโลกแห่งความเป็นจริง ถ้าอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง เราอย่าเพื่อฝัน ถ้าเพื่อฝัน ความเพื่อฝันของเราะนั้นมันไม่เป็นความจริง ถ้าความเพื่อฝัน เห็นไหม แม้แต่การศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เหมือนกัน เพราะอะไร เพราะความไม่รู้ของเราไง เราเพื่อฝันของเราไป แม้แต่เราบวช เราศึกษาเริ่มต้น เราก็จะเชื่อของเราแล้วว่านรกสวรรค์มีจริงหรือไม่มีจริง ทั้งๆ ที่ว่ามีจริงๆ ก็สงสัยทั้งนั้นนะ ถ้าสงสัยทั้งนั้น เห็นไหม แล้วจิตนิสัยของคนไม่เหมือนกัน บางคนสัมผัสได้รับรู้ได้สิ่งที่เหนือโลก สัมผัสได้รับรู้ได้ คนที่สัมผัสไม่ได้ รับรู้ไม่ได้ว่าจะเป็นอย่างจริงไม่เป็นความจริง คนที่เป็นความจริง ก็สิ่งที่เป็นความจริงต้องเก็บไว้ในใจไม่กล้าพูดให้ใครฟังไง แต่ถ้าไม่เป็นความจริงของเขา เขาก็ไม่เชื่อของเขา เห็นไหม

แม้แต่ความเชื่อเรื่องโลกๆ ยังไม่เหมือนกัน ถ้าความไม่เหมือนกันอย่างนี้ แล้วเราจะให้ว่า ตีค่าในเรื่องของสังคม ในเรื่องของภาษา ในเรื่องของการรับรู้ มันจะตีค่าได้อย่างไร ฉะนั้น ความตีค่าไม่ได้ การศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าศึกษาโดยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ฉะนั้น ทั่วๆ ที่กิเลสมันพาให้เราเกิดนะ ถ้าเราอยู่กับโลกแห่งความเป็นความจริง มันจะไม่เป็นเหยื่อของใคร ถ้ามันไม่เป็นโลกของความจริง มันเป็นเหยื่อทั้งนั้นนะ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา นี่ความสุขนะ ธรรมะมันให้ความสุขความร่มเย็น มันให้ความสุข แม้แต่จะเหนื่อยยาก คำว่า “เหนื่อยยาก” เหนื่อยยากสายตัวแทบขาดนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้พุททธิกิจ ๕ เห็นไหม เข้าขึ้นมาเสด็จญาณ ออกบิณฑบาตไปโปรดสัตว์ โปรดสัตว์ขึ้นมา ตอนเช้าเทศนาว่าการให้กับญาติโยมเขา ให้กับผู้ที่เป็นบริษัท ๔ พอถึงหัวค่ำ เทศน์สอนพระสอนเจ้า แล้วตอนดึกขึ้นมาเทศน์สอนเทวดา นี่ตอนเช้าเสด็จญาณ เหนื่อยสายตัวแทบขาดนะ แต่ทำไมท่านมีความสุขล่ะ เหนื่อยสายตัวแทบขาด คือพุททธิกิจ ๕ ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ในใจมันเหนื่อยหน่ายไหมล่ะ? ในใจมันไม่เหนื่อยหน่ายไปด้วยหรือ สิ่งที่ไม่เหนื่อยหน่ายในหัวใจนั้นเพราะอะไร เพราะจิตใจนั้นเป็นธรรม

ถ้าจิตใจนั้นมันมีความสุขมาก ความสุข เห็นไหม เพราะว่าเขามีความทุกข์กัน เรามีความสุขนะ แล้วมองโลกดูสิ โลกเขาทุกข์เขายาก เขาต้องดิ้นรนของเขา แต่ถ้าหัวใจของเราล่ะ เราก็ต้องดิ้นรนเหมือนกัน เพราะฉะนั้นเราอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริงใจ โลกของความเป็นจริงใจ ปัจจัยเครื่องอาศัยต้องมี ชีวิตอยู่ได้เพราะอาหาร อยู่ได้เพราะปัจจัย ๔ ในเมื่อปัจจัย ๔ เราก็แสวงหาปัจจัย ๔ ของเรา นี่โลกแห่งความเป็นจริง แต่เราไม่ตื่นไปกับเขา เราไม่แบกรับภาระไปกับเขา เขาต้องหาปัจจัย ๔ แต่ด้วยความวิตกกังวล ด้วยความตื่นกลัว ด้วยความไม่เข้าใจ มันมีแต่ความทุกข์ไปทั้งหมดล่ะ เห็นไหม นี่โลกแห่งความเป็นจริง

โลกแห่งความเป็นจริง ที่เขาอยู่เป็นโลกๆ นั่นก็โลกแห่งความเป็นจริงของเขา แต่โลกแห่งความเป็นจริงด้วยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก มันมีแต่ความสุข ความทุกข์ ความยากของเขา ถ้าเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้เป็นความจริงของเราขึ้นมา ฉะนั้น โลกแห่งความเป็นจริงของเรา เราก็อยู่ของเรา เราก็มีปัจจัยเครื่องอาศัยเหมือนกัน

ดูพระตี เวลาบวชมา บริหาร ๘ นั้นแหละปัจจัย ๔ นี้สมบูรณ์เลย แล้วเวลาเราปฏิบัติของเรา เห็นไหม นี่เหมือนนกมีปีกกับหาง บินขบตมาเพื่อเลี้ยงชีพ พอเลี้ยงชีพ เข้าขึ้นมาปฏิสังขารโย นี่สิ่งที่ได้มา สิ่งนี้ของมันคืออะไรละ

อาหารมันเน่ามันบูด อาหารมีคุณภาพไม่มีคุณภาพ อยู่ที่คนพอใจและคนไม่พอใจ นี่กิเลส มันจะงอกงามขึ้นมาแล้ว กิเลสมันจะพองโตขึ้นมาแล้ว พระองค์นี้มีศักยภาพ บินขบตมาได้แต่ของดีของวิเศษ พระองค์นี้เป็นคนทุกข์จนเข็ญใจ ไม่มีใครเหลียวแลเลย นี่กิเลสมันจะพองขึ้นมาแล้ว อาหารมันก็คืออาหาร มันก็เป็นปัจจัย ๔ เครื่องดำรงชีวิตทั้งนั้นนะ ถ้ามีชีวิตมีสติปัญญา เห็นไหม

เราเป็นศากยบุตรพุทธชินนโรส เราบินขบตเลี้ยงชีพด้วยปลีแข่ง สิ่งที่เราบินขบตเลี้ยงชีพด้วยปลีแข่ง เราได้มาด้วยอะไรละ? ได้มาด้วยน้ำพักน้ำแรงของเรา เห็นไหม ถ้าเรามีอำนาจวาสนาขนาดไหน มันก็เป็นเวรเป็นกรรมของเราที่เราสร้างของเรา ถ้าเราสร้างของเรา สิ่งที่มีคนมาดูแลมันก็อีกเรื่องหนึ่ง ไม่มีคนมาดูแล เราก็มีอาหารดำรงชีวิต ถ้ามีอาหารดำรงชีวิต จิตใจมันไม่วอกแวกอแว ถ้าไม่วอกแวกอแว กิเลสมันก็ไม่โตขึ้น

นี่ปฏิสังขารโย เราได้สิ่งใดมา การใช้สอยต้องมีปฏิสังขารโย คือมีสติแล้วใช้สอย ถ้าไม่มีสติแล้วใช้สอยไป เห็นไหม เราบินขบตมาเพื่อดำรงชีวิต นี่ปัจจัย ๔ เครื่องอาศัย เราอาศัยมันหรือมันจะข่มขี้เราละ ถ้าเราอาศัยมัน เห็นไหม เราแค่อาศัย อาศัยชีวิตนี้ดำรงอยู่เท่านั้น ไม่ให้มันมาข่มขี้ ไม่ให้กิเลสตัดหาความทะยานอยากมันพองขึ้นมา นี่ไม่ได้ตั้งใจ โน่นก็ไม่ได้ นี่ก็ไม่ได้ ไม่ดีไปหมดละ ไม่ได้ แล้วชีวิตนี้ละ ชีวิตนี้มันอาศัยละ ชีวิตนี้อาศัยปัจจัย ๔ เท่านั้น ถ้าปัจจัย ๔ มันพออยู่พอกินมันก็เรื่องธรรมดาณะ มันก็พอแล้วแหละ

ถ้ามันพอของมัน เห็นไหม นี่กิเลสมันทนไม่ได้เพราะอะไร? ปฏิสังขารโย พิจารณาก่อนใช้ พิจารณาก่อนฉัน พิจารณาก่อนต่างๆ ทั้งนั้นนะ ถ้าพิจารณาแล้ว กิเลสมันโตขึ้นมาไม่ได้นะ ถ้ากิเลสมันโตขึ้นมาไม่ได้ เราก็มีสติปัญญา เราก็รักษาชีวิตของเราไว้ ถ้ารักษาชีวิตของเราไว้ การประพฤติปฏิบัติของเราจะง่ายขึ้น เห็นไหม ศากยบุตรพุทธชินนโรส เราเห็นภัยในวัฏสงสาร เรามาบวชเป็นพระนะ เราออกประพฤติปฏิบัติกัน เห็นภัยในวัฏสงสาร ถ้าเราเห็นภัยในวัฏสงสาร แล้วสิ่งนั้นมันเป็นภัย แล้วเราไปยึดมันถือมันมันทำไม ทำไมไม่ปล่อยวางมันซะ

นี่มันมีค่าที่ความรู้สึกของเรานี้แหละ เราต้องแก้เผ่าไปแน่นอน เราต้องตายแน่นอน ชีวิตเราต้องมีการพลัดพรากเป็นที่สุด ถ้าชีวิตมีการพลัดพรากเป็นที่สุด สิ่งที่มีความจำเป็น ความสำคัญกับเราก็คือสติปัญญา สติปัญญาขึ้นมาสิ่งใดก็ไร้ค่าไปทั้งนั้นนะ แต่ถ้าสติมันอ่อนแอถึงนั้นมันก็มีค่าไปทั้งหมดละ มีค่าเพราะอะไร ประดับกิเลสใจ ประดับเกียรติ อยากมีเกียรติ อยากมีศักดิ์ศรี นี่กิเลสทั้งนั้นนะ

แล้วสิ่งที่กิเลสเอามาบีบคั้นหัวใจ นี่ว่ามีเกียรติใจ เวลาออกไปต้องสมบูรณ์บริบูรณ์ไปนะ ก็มีพร้อมหมดเลย ไปดักหน้าไว้เลยนะ จะมีสัพทนะ เวลาจะออกธุดงค์นะ พระถือสัพทนะให้ ไปไหน อู๋! มีคนดูแลให้ ทุกอย่างพร้อม...ไอนั้นมันเป็นการตลาด เขาไปเพิ่มกิเลสกันนะ ไปเพิ่มกิเลสเพื่ออะไร? เพื่อให้คนศรัทธานับถือ มันเป็นการระรุงรังไปทั้งนั้นนะ

เวลาเขาปฏิบัติไป เวลาครูบาอาจารย์ของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกบิณฑบาต นี่ไปแบบนอแรม ไปองค์เดียว เวลามีปัญหาจักษุนี้ไปอุปัฏฐาก ปัญหัจฉิกจะทิ้งไป อยู่องค์เดียว คนเดียวทั้งนั้นนะ ไปแบบนอแรม ถ้าไปแบบนอแรม ใครจะมาดูมาแลละ ก็อำนาจวาสนาของเราละ เราทำของเราขึ้นมา ไม่ต้องอาศัยใครเลย ต้องไปอาศัยใคร? อาศัยปลีแข้งนี้ไง อาศัยความจริงขึ้นมาสิ จะมีวาสนาแก่ไหนก็เท่านั้นนะ ถ้ามีวาสนาแก่นั้นก็แก่นั้น เห็นไหม กิเลสมันโตขึ้นมาไม่ได้

แต่ถ้ามันอ่อนแอ มันจะหวังพึ่งเขาไปหมดนะ นี่กิเลสทั้งนั้น หวังพึ่ง หวังให้คนมาดูแลรักษา ให้คนมาเช็ดหน้าเช็ดตา จะให้คนมาเป็นจี๊ข้า...ใครไม่เป็นจี๊ข้า แม้แต่กิเลสเรายังยังหลอกใช้ อยู่ขนาดนี้ ใครจะเป็นจี๊ข้าใคร ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ใครทำดีคนนั้นได้ดี ใครทำชั่วคนนั้นได้ชั่ว นี่มันเป็นความคิดความชั่วทางหัวใจทั้งนั้นนะ

ถ้าหัวใจ เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้วมันจบนี้อยู่กับโลกเท่านั้นเอง ถ้าอยู่กับโลกเท่านั้นเอง มันเหนือโลก แล้วมันไม่เป็นภาระรุงรัง ถ้ามันเอาเรื่องโลกๆ มามันเป็นภาระรุงรังหมดละ เราเกิดมาเป็นโลกนะ เราอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง ถ้าอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง ความเป็นจริงของสมมุติ สมมุติบัญญัติ แต่ความเป็นจริงของเรานั้นไม่มี ถ้าความเป็นจริงของเราไม่มี

ใครมันจะมาหลอกเราไม่ได้หรอก ข้อมูลข่าวสารนี้ขยะ ขยะมันล้นโลก แล้วเราจะไปรับรู้อะไรเรื่องขยะนั้น เรื่องของตัวเองยังไม่รู้ เรื่องของตัวเองนะทำอะไรบ้าง ความดีของเรามีศักดิ์ดิน

ใหม่ ทำอะไรเป็นความดีของตัวเองบ้าง ถ้าความดีของมันมีขึ้นมา มันต้องไปพึ่งใคร มันมีความจำเป็นต้องให้ใครต้องมาช่วย นี่มีความจำเป็นอะไร? นี่เพราะมันต้องการให้คนมาช่วยนี่มันถึงวุ่นวายไง มันวุ่นวายเพราะอะไร เพราะมันเป็นปัญหาสังคมไง

เราอยู่ในโลกของความเป็นจริงนะ ไม่ใช่อยู่ในโลกแห่งความเพ้อฝัน มันจะเพ้อฝันไปไม่มีวันจบวันสิ้นนะ นี่ถ้ามันเป็นความเพ้อฝันไม่มีวันจบสิ้น ยิ่งคนกิเลสหนานะ เวลากิเลสมันปอกลอกใจ คุณเวลาไปอยู่กับโลก ตัวเองก็ไม่มีที่พึ่ง ตัวเองก็ไม่มีจุดยืนของเรา ไปเจออะไรนี่เขาหลอกหมดคนนะ ใครเสนออะไรมาไปทั้งนั้นนะ นี่เวลาคนเขาหลอกไปลอกกราบ เขาไปลอกกราบกันในโรงแรม เห็นใหม่ เขาเอาอะไรไปลอกกราบล่ะ? ก็เอามารยาสาโดยนนั้นไปลอกกราบ นี่เอามารยาสาโดยนะ ชวนกันไป แล้วถึงเวลาเขาว่างานะ หมดเลย

เวลากิเลสมันลอกกราบนะ มันปลดเปลื้องหมดคนะ

เห็นใหม่ คุณ ๑๘ มงกุฏ มันตกทองสิ มันเอาอะไรมาล่ะ? มันก็เอาทองมาตกไว้ พอเอาทองมาตกไว้ เส้นใหญ่ๆ ทั้งนั้นนะ เราก็กินว่ามันมีทองมา อยากได้เส้นใหญ่ แบ่งคนละครึ่ง เราเห็นพร้อมกัน นี่ถอดสร้อยของเราให้ไปเลยนะ ถอดทองคำแท้ ทองคำที่อยู่ในคอเรานี้ เพราะเราซื้อของเราเอง นี่อยากจะได้ทองคำเส้นใหญ่ เห็นใหม่ เวลากิเลสมันปอกลอกเพราะอะไร เพราะความโลภ อยากได้เส้นใหญ่ อยากได้อายุยืน อยากของเขา

เขาบอก เวลาปฏิบัติอย่างมีความอยากนะ ถ้าปฏิบัติมีความอยาก มันเป็นคนกิเลสทั้งนั้นนะ...ก็ นี่ไง คุณสิ ของอยู่กับตัวแท้ๆ ยกให้เขาไป แล้วไปเอาแต่ของที่เขาทิ้งแล้วเอามาต่อเหยื่อ เอามาเป็นของเรา นี่ไง อย่างปฏิบัติด้วยความอยากนะ เพราะว่ามันมีความอยาก ถ้าไม่มีความโลภ ใครจะมาหลอกหลวงเราได้ ใครมันจะมาหลอกหลวงเรา เพราะเราโลภ เราอยากได้เอง พออยากได้เอง นี่กิเลส มันจะลอกกราบ

เวลาจะได้ขึ้นมา เห็นใหม่ มีมารยาสาโดยทั้งนั้นนะ เขาเป็นทีมของเขาเลยนะ ต้องแบ่งกัน คนนั้นมาพูดอย่าง คนนี้มาพูดอย่าง...งนะ เพราะอะไร เพราะกิเลสมันมา เห็นใหม่ นี่พูดถึงว่าสังคมนะ

แล้วถ้าเป็นภายในล่ะ นี่เวลากิเลสมันจะลอกกราบนะ มันหลอกหมด ความดีของเราเนี่ยมันเอาไปเกลี้ยกล่อม ไม่มีอะไรเหลือเลย นี่เราจะทำคุณงามความดี เวลาเราเกิดมา เราเกิดมาโดยบุญกุศล

นะ ถ้าเราเป็นมนุษย์ มนุษย์นี้เป็นอริยทรัพย์ อริยทรัพย์จริงๆ เพราะอะไร เพราะมนุษย์มัน ขวนขวายได้ ขวนขวายดีก็ได้ ขวนขวายชั่วก็ได้ ทำสิ่งใดก็ได้มนุษย์นี้ แต่ถ้ามันขาดสติ นี่ขาดสติ ขาดปัญญา นี่กิเลสมันลอกคราบ

เวลาปฏิบัตินะ ปฏิบัติธรรมๆ ปฏิบัติธรรมอะไรนะ ปฏิบัติธรรมเป็นโลก เป็นไสยศาสตร์ ปฏิบัติธรรม เวลาปฏิบัติธรรมนี่กิเลสมันลอกคราบ เพราะกิเลสมันลอกหมดเลย ใหนว่าศึกษา ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาแล้วไง มีธรรมวินัยเป็นเครื่องชี้หน้าไง นี่พุทธพจน์ๆ พระพุทธเจ้าสอนไว้หมดละ แล้วปฏิบัติไปใหนละ? มันก็นอนจมกิเลสอยู่นั่นไง

กิเลสมันลอกความดีไปหมดเลย มันเอาแต่กิเลสค้นหาทะยานอยากกดทับหัวใจไว้ แล้วยัง ภูมิใจนะว่าอย่างนี้ปฏิบัติธรรมๆ...ปฏิบัติโดยกิเลสไง ปฏิบัติธรรมโดยกิเลส แล้วกิเลสมันปลิ้น ปล่อน มันก็อ้างธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธพจน์ๆ ใง พุทธพจน์เพราะมัน พอใจใง ถ้าพอใจนี้เป็นพุทธพจน์ ถ้าไม่พอใจ สิ่งนี้มันปลอมปนเข้ามาในศาสนา มันปลอมปนเข้ามา สิ่งนี้มันปลอมปนเข้ามาในศาสนาแล้วมันไม่พอใจ แต่ถ้าพอใจนะ พุทธพจน์นี้ถูกต้องเลย

แม้แต่พุทธพจน์ กิเลสมันก็จะเอามาอ้าง อ้างทำลายตัวเอง นี่กิเลสมันลอกคราบ คุณงาม ความดีจะมีขึ้นมาบ้างมันก็เอาไปเกลี้ย คุณงามความดีจะมีขึ้นมาเพื่อหัวใจ เพื่อความยั่งยืน ถ้าคน ยั่งยืนแล้วมันสงบ มันนิ่งของมัน คุณคนที่เขามีปัญญา เห็นไหม เขาไม่หวั่นไหวไปกับกระแส สังคม นี่คนที่เขามีปัญญานะ คนที่มันไม่มีปัญญาต่างหาก นั่นละมันจี๊ด มีอะไรมันไปกับเขาหมด นี่เพราะมันไม่มีปัญญาของมันใง

แล้วไม่มีปัญญาขึ้นมา เห็นไหม นี่กิเลสเราก็มึ คนที่เกิดมาในโลกนี้ เห็นไหม คนดีก็มี คน ชั่วก็มี คนดีเขาก็ส่งเสริม คนดีเขาเห็นแล้วเขาสังเวชนะ คนที่เขาเป็นคนดี คนที่เขามีปัญญา เขา เห็นแล้วสังเวชมาก เวลาเห็นเขาหลอกกันนะ แต่มันไม่ใช่หน้าที่ของเรา ถ้าไม่ใช่หน้าที่ของเรา แล้วเราเข้าไปยุ่งในเหตุการณ์นั้น เขาก็ว่าไปได้แย้งกับเขา เกิดเป็นโทษเป็นภัยขึ้นมา

แต่ถ้าเป็นเจ้าหน้าที่ละ เขาทำตามหน้าที่ของเขา ถ้ามีใครถือโก่งกัน ใครทำอะไร เจ้าหน้าที่ เขาต้องจัดการ แล้วเวลาเจ้าหน้าที่เขาจัดการ คุณติ เจ้าหน้าที่เขามีทั้งนั้นละ ตำรวจก็มี กฎหมายก็มี ทุกอย่างก็มี คุณสังคมมันยุ่งยากขนาดใหน สังคมมันมีแต่ปัญหามากน้อยขนาดใหน เพราะอะไร ละ

ในเมื่อมันมี เห็นไหม คนที่มัน ๑๘ มงกุฎนะ มันปลิ้นปล้อนไป มันเกาะไปตามช่อง กุฎหมายทั้งนั้น มันไปได้ทั้งนั้นนะ ถ้ามันไปแล้วมันเป็นประโยชน์อะไรกับเรา ทำไมเราต้องไป ยุ่งวุ่นวายกับเขา นี่ไงถ้าคนมีปัญหา เห็นไหม เขายืนยัน...“มันไม่น่าจะหลอกกันได้ขนาดนี้ แล้วไอ้ คนที่โดนหลอกก็ทำไมโง่ได้ขนาดนี้” นี่เขายืนยันของเขานะ

แล้วเขายืนยัน เห็นไหม ธรรมสังเวช มันเห็น ถ้าคนมีสติปัญญาเขามองเป็นธรรมนะ คุณ ผลร้ายของกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ถ้ามันมีกิเลสขึ้นมา มันหลงตัวมันเอง โง่กว่าฉลาด ไม่มีปัญญาก็ว่าคนดี นี่ถ้ากิเลสมันเต็มหัวใจนะ มันไม่มีอะไรเป็นประโยชน์หมดละ โง่อย่างกับหมา ตาย มันว่ามันเป็นนักปราชญ์นะ มันว่ามันเป็นคนเก่งนะ กลิ่นหมาตายมันเหม็นมันเน่ามันคุ้ง กระจายไปทั่วละ แต่มันบอกว่านี่กลิ่นหอมหวานนะ กลิ่นนี้กลิ่นเกสรดอกไม้ กลิ่นนี้เป็นกลิ่นที่ดี นี่เวลากิเลสมันปิดหูปิดตานะ

แต่ถ้ามันเป็นความจริงละ คุณดอกไม้ป่าสิ เห็นไหม ดอกไม้ กล้วยไม้ป่า ทุกคนแสวงหามัน มานะ มันอยู่ในป่า เวลามันเกาะอยู่บนต้นไม้ มันออกของมันมานี้มันสวยงามมาก คนอยากได้มัน ต้องปีนขึ้นไป ต้องไปเอาต้นมันมา เอามาเพาะเลี้ยงไว้ที่บ้าน เอามาเพาะเลี้ยงไว้เพราะอะไร เพราะ มันสวยงาม

ของมันมีคุณค่า ถ้าของมันมีคุณค่ามันจะต้องขวนขวาย เขาขึ้นไปเอาดอกไม้ป่ากัน เขา แสวงหากัน เขาเอามาเพาะพันธุ์ของเขา เอามาทำเพื่อประโยชน์ของเขา เพราะเขาเห็น คุณประโยชน์ของมัน นี่ถ้ามันของดี คนเขาวิ่งเข้าไปหาเอง เขาไปจัดการของเขามา ไม่ต้องไปแส ไปหาใครหรอก ไม่ต้อง! ไอนั้นมันโง่เหมือนหมาตาย หมามันตาย กลิ่นมันเหม็น พอกลิ่นมัน เหม็นนี้ไม่มีใครต้องการหรอก แต่ไม่ต้องการ แต่มันก็พยายามจะว่าของมันดี ๆ นะ

ของมันดี เขามีประโยชน์ของเขา ถ้าเขามีประโยชน์ของเขา เขาไม่ทนให้ตนเป็นเบี้ยล่าง ใครหรอก คนนะไม่มีใครเป็นเบี้ยล่างใครหรอก สิ่งที่เขายอมเป็นเบี้ยล่าง เพราะเขาต้องการสิ่งใด เขาต้องการอะไร นี่เห็นไหม เวลากิเลสมันลอกคราบ มันลอกคุณงามความดี ลอกต่างๆ ในหัวใจ เราไปทั้งหมดเลย ทั้งปฏิบัติธรรมนะ เวลาจิตมันมาปฏิบัติ นี่มาปฏิบัติ กำหนดพุทโธหรือปัญญา อบรมสมาธินี้ ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา ความจริงมันจะเป็นความจริงนะ ถ้าเป็นความไม่จริง ขึ้นมาเห็นไหม กิเลสมันลอกคราบ

เวลาปฏิบัติไป หลงใหลกันไป ปฏิบัติไปแล้วมันจะเป็นความจริงขึ้นมาไหม ถ้าปฏิบัติมันไม่ได้ผล ถ้าเรามีสติปัญญาของเรา เราก็ต้องมีความเพียร มีขันติ มีความเพียร ขันติคือความอดทน คนเราปฏิบัตินี้ไม่มีความอดทนเลยหรือ

คุณกัฬิภาสิ นักกีฬา เห็นไหม การฝึกฝน การจะเป็นนักกีฬา สิ่งที่เป็นบรรทัดฐานที่ต้องมีอันดับแรกเลยคือใจ คือใจสู้ ถ้าใจมันไม่เอา ใจมันไม่สู้ นักกีฬาคอนนั้นนะ ถึงจะมีพรสวรรค์ขนาดไหนนะ พอมันถึงเวลาเอาเข้าจริงนะ มันสู้เขาไม่ได้หรอก เพราะอะไร เพราะใจไม่สู้ ถ้าใจสู้ นี่อันดับหนึ่งเลย จะทำงาน จะทำสิ่งใดต้องใจสู้ พอใจมันสู้ขึ้นมาแล้ว เห็นไหม เราฝึกฝนอย่างอื่นนี้มันตามมา เพราะอะไร เพราะใจมันสู้ มีความขยัน มีความอดทน นี่มันมีขันติธรรมของเขา

นี่ก็เหมือนกัน เวลาปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันไม่ได้ ไม่ได้ ทำไม่ถึงไม่ได้ มันไม่ได้เพราะเหตุใด ทำไมคนอื่นเขาทำได้ ทำไมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำได้ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านผ่านไปแล้ว ท่านก็เป็นมนุษย์เหมือนเรา เราก็เป็นมนุษย์คนหนึ่ง อ้าว! เพราะท่านสร้างอำนาจวาสนาบารมีมา เราไม่ได้ทำสิ่งใดมาเลย เราเกิดมาเป็นมนุษย์ก็ทุกข์ๆ ยากๆ อยู่ที่นี่ แล้วท่านเกิดเป็นมนุษย์หรือเปล่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นมนุษย์หรือเปล่า หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นก็เป็นมนุษย์ทั้งนั้นนะ แล้วเราก็เป็นมนุษย์เหมือนกัน ถ้าเป็นมนุษย์เหมือนกัน ท่านสร้างคุณงามความดีมา เราก็สร้างคุณงามความดีของเรา ถ้าไม่สร้างคุณงามความดี เราจะเกิดเป็นมนุษย์ได้อย่างไร

แล้วเราเกิดเป็นมนุษย์แล้วเรา เรายังมีสติปัญญา เรายังมีความใฝ่ฝัน เรายังมีความวิริยะอุตสาหะที่อยากจะประพฤติปฏิบัติของเรา แม้แต่เราคิดปฏิบัติขึ้นมา เพราะงานทางโลก คนทำงานก็อยากจะทำงานสะดวกสบายทั้งนั้นนะ ทำอะไรสะดวกสบายแล้วก็ได้เงินตอบแทนมากๆ ทำสิ่งใดก็ได้ให้มีเงินทองไหลมาเทมา นี่คิดอย่างนั้นทุกคนนะ แล้วเวลาเขาทำงานกัน เขายังคิดอยากจะสะดวกสบายของเขา แล้วเวลาทำไปแล้วมันสะดวกสบายจริงหรือเปล่านั้น งานทางโลกเขานะ

แล้วเราจะประพฤติปฏิบัติเพื่อจะเอาให้พ้นจากกิเลส ถ้าเราไม่มีความขยันหมั่นเพียร ถ้าเราไม่มีความจริงใจของเรา แล้วเราปฏิบัติไปแล้ว มันเอาความจริงใจของเรา ปฏิบัติไปมันเป็นความจริงไหมล่ะ พอเป็นความจริง เห็นไหม ทำสิ่งใด สิ่งนี้เป็นธรรมดา เพราะมันให้คะแนนตัวเองทั้งนั้นนะ กิเลสมันลอกกราบนะ กิเลสมันลอกกราบมันจะให้คะแนนของเราดูหน้าไปตลอดเลย ให้กำลังสอง ให้บวกเข้าไปเลยตลอด คะแนนจะเพิ่มให้ตลอดเวลาเลย แล้วเพิ่มแล้วได้อะไรมาล่ะ?

ก็กิเลสมันลลอกคราบใจ ได้สิ่งเพื่อใจใจ ได้สิ่งเพื่อฝันมาใจ มันไม่ได้มีอะไรเป็นความจริงของมัน ในหัวใจเลย

ถ้ามันเป็นความจริงละ ถ้าเป็นความจริงนะ คุณะ การปฏิบัตินะ คุณิ ศีลื้อ มันผสมพันธุ์ ผสมพันธุ์เสร็จแล้วมันจะวางไข่ พอมันวางไข่ เห็นไหม พอมันเกิดมา มันจะเป็นตัวหนอน พอตัว หนอน มันจะกินของมัน จะกินให้ทันกาลเวลาของเขา เวลามันเป็นดักแด้ มันก็รอกาลเวลา เวลา มันลลอกคราบออกมา เห็นไหม มันจะให้ปีกมันแข็ง พอปีกมันแข็ง มันจะบินของมันไป ศีลื้อมัน จะบินของมันไป บินของมันไปตามการอพยพของมัน แล้วมันผสมพันธุ์ แล้วมันก็จะวางไข่ พอ มันวางไข่ ถึงเวลามันก็วางไข่เพื่อดำรงเผ่าพันธุ์ของมัน ถึงเวลามันเป็นตัวหนอน มันพยายามจะกิน ของมันเพื่อให้มันเจริญเติบโตขึ้นมา มันจะชักใยเป็นดักแด้ เวลามันลลอกคราบออกมา มันจะเป็น ของมัน นี่มันมีที่มาที่ไปหมดละ

ฉะนั้น เวลาเราเกิดมา เราเป็นนักปฏิบัติ เราเกิดมาเราเป็นมนุษย์ใช้ไหม เป็นมนุษย์แล้วเรา มีหัวใจใช้ไหม เรามีหัวใจ เรามีกายกับใจ ใจมันจะเป็นผู้ที่สัมผัสธรรม เรามีสติ เรามีอำนาจวาสนา เราถึงมีความใฝ่รู้ เราอยากประพฤติปฏิบัติขึ้นมา

พระเราออกมาออกบวช เพราะเราอยู่ในวัฏสงสาร เราเกิดเราตาย เราก็เห็นว่าการเกิดการ ตาย เห็นไหม ทุกข์เป็นอริยสัจ ทุกข์เป็นความจริง เกิดมานี้มีความทุกข์ทั้งนั้นนะ ทั้งๆ ที่เป็น อริยทรัพย์ ที่เกิดมาเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ที่มีจิตและใจนี้ แต่ถ้ามันเอาหัวใจนี้ เอาร่างกายนี้เพื่อ โลก มันก็ได้แต่เรื่องโลกนี้มา ทำบุญกุศล ผลบุญกุศลนั้นก็ส่งให้เป็นอามิส มันก็เกิดในวัฏฏะ คุณ งามความดี เห็นไหม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ก็เวียนตายในวัฏฏะ แต่เราประพฤติปฏิบัติธรรมขึ้นมา เราจะปฏิบัติของเรา เรามีความเห็นภัยในวัฏสงสาร เราบวชเป็นพระขึ้นมา เราจะปฏิบัติตามความ จริงของเรา ถ้าประพฤติปฏิบัติตามความจริงของเรา เราปฏิบัติของเรา

ในเมื่อมีใจ มันมีหัวใจ ใจนี้สัมผัสธรรมๆ เวลาศีลื้อมันจะมีของมัน มันก็มีพ่อแม่ของมัน มันก็มีการวางไข่ของมัน มันถึงฟักตัวมันออกมา มันถึงว่าเป็นหนอน มันจะกินใบไม้ของมันเพื่อ ความเติบโตของมัน มันจะชักใยของมันเป็นดักแด้ มันกาลเวลาของมัน มันถึงลลอกคราบมัน ออกมา มันเป็นศีลื้อ เห็นไหม รอให้ปีกแข็งแล้วมันก็บินของมันไป

จิตใจที่เป็นมนุษย์ จิตใจที่ฝึกใฝ่ออกประพฤติปฏิบัติขึ้นมา นี่เรามีหัวใจอยู่ เรามีจิต จิตใจที่ มันประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันจะฟักไข้อย่างไร มันจะเริ่มต้นของมันขึ้นมาอย่างไร มันจะมีของ

มันขึ้นมาไง มันไม่มาจากฟ้า มันไม่มาจากที่ว่าพุทธพจน์ๆ แต่ไม่มีที่มาที่ไปเลย เวี่ยงว้างเปล่า นี่เป็นการเพื่อเจ้อ เพื่อฝัน นั่นกิเลสมันลอกคราบ กิเลสมันลอกคราบออกไปหมดเลย

แล้วลอกคราบไปแล้ว แล้วมันทำอะไร ก็ปฏิบัติไปแล้วนะ สิ่งนี้เป็นธรรมดา...นี่ให้คะแนนตัวเอง คาดหมายกันไป เชื่อมั่นในหัวใจของตัวเองไป นี่กิเลสมันเหยียบย่ำหัวใจ แล้วสิ่งนี้ถึงเวลาแล้วมันเป็นอย่างไรละ มันเป็นความจริงไหมละ ถ้ามันไม่เป็นความจริงนะ มันจะไม่ใช่ประโยชน์กับเรา ไม่ใช่ประโยชน์กับเราในชาตินี้ แต่ในการประพฤติปฏิบัติ เวลาปฏิบัติบูชา ทาน ศีล ภาวนา ภาวนาแล้วพยายามจะให้ได้ เห็นไหม

ฉะนั้น สิ่งที่เขาทำงาน หน้าที่การงานต่างๆ สิ่งที่เขาจะสู้กัน เขาสู้กันด้วยหัวใจของเขา สู้กันที่หัวใจของเขา สู้ที่ใจสู้ ใจสู้ ใจมันมีสติ ไม่ใช่มาท้อแท้เหนื่อยเนื้อดำใจ แล้วทำอะไรมันก็ล้มลุกคลุกคลานไปหมดนะ มันก็ทำสักแต่ว่าทำ ทำพอเป็นพิธีกันไปทั้งนั้นนะ นี่ถ้าใจมันสู้ ถ้ามันปฏิบัติบูชา ปฏิบัติของเรา ถ้ามันเป็นจริง เราจะลอกคราบกิเลสนะ ถ้าลอกคราบกิเลส มันจะเป็นความจริงขึ้นมาจากหัวใจ เพราะ อตุตา หิ อตุตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ถ้าตนเป็นที่พึ่งแห่งตน เห็นไหม มันจะมีความจริงขึ้นมาในหัวใจนั้น

หัวใจนะ เราศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราก็ศึกษาได้ ศึกษา เราศึกษานี้มันมีศรัทธาณะ ถ้าเราศึกษาเข้าไป ถ้ามันกระเทือนหัวใจ นี่ธรรมสังเวช มันธรรมสังเวช มันก็เป็นเรื่องโลกทั้งนั้นนะ เราเกิดมากับโลก เราอยู่กับโลก นี่เรื่องของโลก โลกเป็นความจริง แล้วถ้าเราปฏิบัติละ เราจะลอกคราบกิเลส ลอกคราบกิเลสมันก็ต้องมีที่มาที่ไป ถ้าเรื่องของโลกมันก็อยู่ที่โลกนี้แหละ อยู่ที่เราศึกษาขึ้นมา เห็นไหม นี่ปฏิภาณไหวพริบ

เวลาเราหมดอายุขัยไป นี่ผลของวิญญูะเวียนตายเวียนเกิด แต่ถ้าเราทำคุณงามความดีของเรา เราประพฤติปฏิบัติของเรา ถ้ามันจะเป็นความจริง มันจะลอกคราบกันที่นี้ มันจะลอกคราบกิเลสออกไปเลย ถ้ามันเป็นกิเลสที่อยู่ในหัวใจที่มันเข้มแข็ง กิเลสมันลอกคราบนะ ลอกคุณงามความดี เพราะกิเลสมันเป็นใหญ่ สิ่งที่จะเป็นประโยชน์ขึ้นมา มันลอกคราบหมดเลย เอาแต่กิเลสนี้สะสมไว้ในหัวใจ

แต่ถ้าเรามีสติปัญญา ถ้าสติปัญญา มันก็เป็นกิเลส แต่ถ้าเราอยากประพฤติปฏิบัติ เราอยากจะพ้นทุกข์ เห็นไหม ถ้าเราทำขึ้นมา มันเป็นมรรค มรรคเพราะอะไร มรรคเพราะความอยาก เขา

บอกว่า “ถ้าเป็นความอยากอย่างนี้มันก็ตกทงนะสิ เวลาปฏิบัติขึ้นไป พอกำหนดไป จิตมันว่างๆ นี่โสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี อันนี้มันตกทง” นี่กิเลสมันลอคกราบ

แล้วถ้ามันมีความอยากอยู่ แล้วถ้าปฏิบัติโดยที่ไม่มีมีความอยากมันถึงไม่ใช่ลอคกราบ แล้วถ้าความอยากอย่างนี้ ถ้ากิเลสมันลอคกราบมันก็ไม่ทำอะไรสิ่งใดจะเป็นประโยชน์กับเราเลยสิ มันก็เป็นความจอมปลอม มันก็เป็นการหลอกลวงตัวเอง มันก็ไม่ทำอะไรเป็นมรรคเป็นผลนะสิ ถ้าไม่มีมรรคผล นี่ไง เวลากิเลสมันมีกำลังนะ มันก็ตีโพยตีพายไปอย่างนั้นแหละ

แต่ถ้าเรามีขันติ เรามีใจสู้ หัวใจที่มันเข้มแข็ง หัวใจที่ประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม เราศึกษามาหมดแล้ว ถ้าเราศึกษามาหมดแล้ว แนวทางเราก็รู้แล้ว มันขาดแต่ความเป็นจริงที่จะเกิดขึ้นมากับเรา ถ้ามันจะขาดความเป็นจริงจะเกิดขึ้นมากับเราที่ไหน? เราคือความรู้สึกละนี่ ใจที่เราเห็นทุกข์มาพอแรงแล้วละ เราเห็นทุกข์เห็นภัยในวัฏสงสาร เราถึงออกมาประพฤติปฏิบัติ ออกมาบวชกันแล้วเวลาเราทำหน้าที่การงานของเรา เราก็รู้สึกว่ามันลำบากลำบาก

ฉะนั้น เราจะอยากพ้นจากทุกข์ เราอยากประพฤติปฏิบัติของเรา ถ้าเราอยากประพฤติปฏิบัติของเรา ถ้าเราประพฤติปฏิบัติของเรา เห็นไหม นี่เราปฏิบัติให้มันเกิดความจริงขึ้นมา มันขาดแต่จิตที่มันสงบ ถ้าจิตไม่สงบขึ้นมา คุณสิ ผิดเสีย ถ้ามันเป็นตัวอ่อน มันจะชักใยเพื่อทำคักแต่ให้มันพักตัวของมัน จิตใจของเรา เราจะทำคุณงามความดีของเรา ถ้ามันไม่สงบ เห็นไหม มันไม่เป็นผีเสื้อหรือก มันก็เป็นมนุษย์อยู่นี้แหละ มันก็เป็นคนอยู่นี้แหละ ความคิดอย่างไรก็คือความคิด แต่ความเป็นจริงมันก็เวรกรรม มันก็ตกอยู่ที่ใจนี้แหละ มโนกรรม แต่เราปฏิบัติขึ้นไป เราไม่ได้คิดเพื่อเจอ ถ้าคิดเพื่อเจอมันก็คิดเอา นั่นกิเลสมันลอคกราบ

กำหนดพุทโธ สมาธิอบรมปัญญา หรือปัญญาอบรมสมาธิ ตั้งสติให้ดี แล้วพุทโธไปเรื่อยๆ เห็นไหม พุทโธเป็นคำบริกรรม ของนี่กิเลสมันลอคกราบคนบางคนหมดแล้ว มันลอคกราบในวัฏฏะ ลอคกราบตั้งแต่พรหมลงมา หลอกลวงมาตลอด เดี่ยวนู่นจะดี เดี่ยวนี้จะดี เดี่ยวคนนู้นจะมาส่งเสริม เดี่ยวคนนี้จะมาเกื้อหนุน เดี่ยวคนนู้นจะมาช่วยเหลือ เดี่ยวคนนู้นจะมาเจือจาน...มันลอคกราบมาตั้งแต่พรหมลงมาเนาะ เพราะทุกคนมีความรู้สึกนึกคิด เพราะทุกคนก็หวังจะพ้นจากทุกข์หวังดี แต่มันมีความดีขึ้นมาจริงไหมละ

ถ้ามันไม่มีความดีขึ้นมาจริง เวลาให้มันกำหนดพุทโธ มันถึงเคร่งเครียดใจ ถ้าจิตใจของคนที่ไม่มันสู้ ใจมันประพฤติปฏิบัติขึ้นมาได้ ถ้ามันพุทโธแล้วจิตมันจะสงบ มันมั่นใจ มันทำได้ พุท

โธนี่ทำได้ แล้วพอทำได้ขึ้นมา พุทโธมันต้องสงบ ช้าหรือเร็ว หยาบหรือละเอียด มากหรือน้อย มันต้องสงบได้ พอสงบได้ ถ้าให้กำหนดพุทโธ จิตใจนี้มันก็ยอมพุทโธ

แต่ถ้ามันไม่เคยทำ หรือมันทำแล้วมันอ่อนแอ จิตใจมันไม่สู้ จิตใจมันไม่มีความมั่นคง พุทโธนะ เขาพุทโธเรากี่พุทโธ พุทโธไปพุทโธมา...พุทโธ! ไม่ใช่พุทโธแล้วนะ พุทโธ! คือมันพ้อแท้ มันไม่เอาไง

ฉะนั้น เวลาถ้าจิตมันไม่ยอมพุทโธนี่เราต้องบังคับมัน บังคับให้พุทโธ บังคับให้พุทโธ เพราะคุณเด็กดี เด็กอ่อนมันไม่ชอบกินอาหารหрок มันจะเข้าไปกินแต่ขนมที่มันพอใจ สิ่งใดที่เป็นขนม สิ่งใดที่เป็นสิ่งล่อเด็ก เด็กอยากกินอยากได้ทั้งนั้นนะ แต่พ่อแม่พยายามอธิบายว่าสิ่งนั้นมันไม่เป็นประโยชน์กับร่างกายนะลูก สิ่งใดที่มันเป็นประโยชน์กับร่างกาย ลูกควรกินอย่างนี้...แต่มันไม่ร่อนนะ! มันไม่ได้ตั้งใจนะ! มันก็ตีโพยตีพายของมันไป

จิตก็เหมือนกัน เวลาบอกว่าให้พุทโธ อาหารที่มีคุณภาพ นี่พุทธานุสติ สิ่งที่เป็นพุทโธ “ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต” พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เราศึกษาในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามา เห็นไหม นี่ธรรมวินัยศึกษามาหมดแล้วละ เขาบอกว่า “กรรมฐาน ๔๐ ห้อง ทำความสงบของใจจะเป็นสมณะแล้วมันจะเกิดวิปัสสนา ถ้าทำวิปัสสนาไปมันจะเป็นพระอรหันต์ มันจะพ้นจากทุกข์”

ก็ศึกษามาหมดแล้วไง ก็เรียนรู้มาทั่ว ก็รู้มาหมดทุกอย่าง แล้วกิเลสมันลอกคราบหมดเลย อ้าว! นั่นก็คือตำรา นี่ก็รู้แล้ว...รู้แล้วก็ลอกคราบ ก็รู้แล้วก็ไปพระอรหันต์ พระอรหันต์ที่ความรู้ พระอรหันต์ที่การศึกษา พระอรหันต์ที่ความเข้าใจไง แล้วมันเป็นความจริงไหม...นี่กิเลสมันลอกคราบ

ศึกษามาหมดแล้วละ เพราะอะไร เพราะกิเลส มันศึกษาด้วยกิเลสไง พอศึกษาด้วยกิเลส มันศึกษามันก็เข้าใจ ศึกษามาแล้วมันก็รู้ทุกอย่าง นี่รู้แล้วมันจะโง่งที่ไหน รู้แล้วมันก็ต้องเป็นคนฉลาดสิ รู้แล้วก็บรรลुरुธรรมสิ ประพฤติปฏิบัติธรรมก็สมควรแก่ธรรมสิ...นี่กิเลสลอกคราบเกลี้ยงเลย กิเลสลอกคราบหมด แล้วทำไปปฏิบัติไป ถ้าบอกว่าปฏิบัติเพื่อบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันก็ปฏิบัติได้เป็นพิธีกรรม ปฏิบัติเพื่อบุญกุศล ทีนี้เราจะปฏิบัติเพื่อจบกันทีนี้ไง ปฏิบัติก็ให้เป็นความจริงขึ้นมาละ

ฉะนั้น ถ้ามันปฏิบัติให้เป็นความจริงขึ้นมา ศิกษามาขนาดนี้ ศิกษามาณะ ถ้าศึกษาในทาง อภิธรรม เขาบอกว่าสมณะไม่มีประโยชน์ อะไรไม่มีประโยชน์ นั่นก็เป็นกลุ่มคนที่เขาเชื่อของเขา เราเป็นกรรมฐาน เราก็มีครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์ก็กำหนดพุทโธ คุณติ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น กำหนดพุทโธ ท่านเป็นพระอรหันต์ไปหมดแล้วละ ฉะนั้น ถ้าเราเชื่อของเรา เราก็ทำของเราดี ถ้าเขาไม่เชื่อก็จริตนิสัยของเขา กิเลสลอคกราบเขาก็เรื่องของเขา แต่กิเลสเรามันก็ลอคกราบเราอยู่

ถ้ามันลอคกราบเราอยู่ ถ้ามันไม่ยอมพุทโธ เราก็มีสติปัญญาบังคับให้พุทโธสิ ถ้าเรา บังคับให้พุทโธ เห็นไหม เพราะอะไร เพราะครูบาอาจารย์ท่านทำมาแล้ว ท่านผ่านไปแล้ว ถ้า บังคับพุทโธมันก็เหมือนพ่อแม่สอนเด็กนั่นนะ สิ่งที่เป็นขนม สิ่งที่เป็นน้ำตาลมันทำให้ฟันผุ แล้ว ถ้ามมันไม่มีประโยชน์ กินเข้าไปแล้วมันก็ถ่ายท้อง เดี่ยวเวลาเจ็บไข้ได้ป่วยก็ต้องไปหาหมอ เวลาไปหาหมอ โคนเข็ม ก็ร้องไห้ เวลากินก็ชอบกิน เวลาเจอเข็มเจออะไรก็ร้องไห้อีก เห็นไหม นี่ อธิบายให้ฟัง อืม! อย่างนั้นก็ยอมกิน ยอมกินเพื่อให้ร่างกายแข็งแรง

นี่ก็เหมือนกัน จิตใจ ถ้ามันเห็นพุทโธมีประโยชน์มันก็ยอมพุทโธนะ ถ้ามันยอมพุทโธ ถ้า ครูบาอาจารย์หรือผู้ที่ปฏิบัติมีพื้นฐานแล้วพุทโธเคยสงบแล้วมันมั่นใจว่าสงบได้จริง นี่ไง กิน อาหารที่เป็นประโยชน์แล้วร่างกายเจริญเติบโตจริง แต่กินอาหารที่ไม่เป็นประโยชน์ มันก็พอ ประทังชีวิตไป แต่มันก็ทุกข์ยากไปอย่างนั้นนะ

นี่ก็เหมือนกัน เวลาติดตามกิเลสไป ฎุโลกัน ไปมันที่อยู่ของมันได้ อยู่ได้เพราะอะไร อยู่ได้ เพราะสถานะของมนุษย์ไง แต่เวลาตายสิ เวลาตาย จิตออกจากร่างไป มันจะอยู่ได้ไหม? มันก็เป็น ตามเวรตามกรรมนั่นนะ นี่มันตามเวรตามกรรมของมันไป

ถ้ามันอยู่ได้ก็อยู่ได้ของมัน แต่ถ้าพุทโธละ พุทโธๆ ถ้าจิตสงบนะ เห็นไหม นี่ไง ที่ว่า ใน เมื่อผีเสื้อมันต้องวางไข่ ถ้ามันไม่มีวางไข่มันจะฟักเป็นตัวหนอนตัวคักแต่ขึ้นมาได้อย่างไร นี่ไง ถ้าจิตมันสงบแล้ว ถ้าจิตมันสงบเข้ามา เราปัญญาอบรมสมาธิ จิตมันสงบเข้ามา ถ้าเราพิจารณา มัน มีตัวมีตนของมันนะ มันไม่ใช่เพื่อเจ้า เพื่อเจ้า โคนกิเลสมันลอคกราบ เห็นไหม มันเพื่อเจ้าของมัน ไป เพื่อเจ้ามันก็เพื่อเจ้าแล้วไม่มีข้อเท็จจริง ไม่มีเหตุมีผล เหตุและปัจจัย ถ้าไม่มีเหตุมีปัจจัยมันจะ เกิดผลมาจากไหน

ถ้ามันไม่มีธรรมโอสธ ไม่มีธรรมมาวฐ มันจะไปฆ่ากิเลสได้อย่างไร ถ้ามันมีธรรมมาวฐของ มัน เห็นไหม นี่จะลอคกราบกิเลสแล้วนะ ถ้าจิตมันสงบขึ้นมา ถ้ามันเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต

เห็นธรรมตามความเป็นจริง ถ้าตามความเป็นจริงนะ ถ้าเห็นทีแรก เห็นนิมิต นิมิตมันเกิดขึ้นมาได้
อย่างไรล่ะ? นิมิตเกิดจากจิตสงบ ถ้าจิตไม่สงบนะ มันก็เป็นความฝัน เป็นความฝัน เป็นความเห็น
รูป มันก็เป็นเรื่องอายตนะกระทบ แต่ถ้าจิตมันสงบขึ้นมา มันนั่งอยู่อย่างนี้ จิตมันสงบ แล้วมันเห็น
ของมันนะ เพราะจิตเห็นอาการของจิต

โดยธรรมชาตินี้เรารู้โดยอายตนะ นีรูปรส กลิ่น เสียง เห็นไหม ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ ถ้า
จิตมันรับรู้ จิตมันก็รับรู้หมดล่ะ นีมันคืออะไร? นีก็คือภาษาโลก ภาษาการสื่อสารไง แต่ถ้าจิตมัน
สงบเข้ามา มันปล่อยอายตนะมาทั้งหมดเลย ถ้ามันไม่ปล่อยอายตนะเข้ามา เห็นไหม รูป เวทนา
สัญญา สังขาร วิญญาณ ชั้น ๕ เวลาชั้น ๕ ถ้าจิตมันเสวยแล้ว นีรูปก็คือเรา อารมณ์ก็คือเรา
ความรู้สึกก็คือเรา ถ้าเราไม่มีความรู้สึก ก็คนตายนะสิ...อ้าว! คนเป็นนะ คนเป็นมันก็ได้ยินสิ คน
เป็นมันก็ได้กลิ่นนะสิ คนเป็นมันก็รู้หมดนะ

แล้วจิตมันสงบเข้ามาแล้วนี่มันไม่รับรู้เลย มันไม่ผ่านตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ มันไม่ผ่าน
รับรู้เลย จิตมันสงบเข้ามา แล้วจิตสงบเข้ามาแล้วมันไปเห็นอะไรล่ะ ถ้ามันไปเห็นกาย เห็นเวทนา
เห็นจิต เห็นธรรม ตามความเป็นจริง นีมันจะพิกัด มันจะเป็นคักแต่ มันจะพิกัดตัวของมันออกมา
ถ้ามันพิกัดตัวของมันออกมา ถ้ามันจับของมันได้ มันพิจารณาของมัน พิจารณากาย พิจารณาจิต
พิจารณาธรรม ถ้าพิจารณาของมัน มันพิจารณาแล้ว พอพิจารณาของมันไป

มันพิจารณาแล้วมันปล่อยถ้ามีกำลังนะ ถ้าพิจารณาแล้วมันไม่ปล่อยล่ะ เวลาพิจารณาไป
แล้ว ถ้ากำลังไม่พอมันก็ยึดกันไว้ ยึดกันไว้หมายถึงว่า พิจารณาได้อยู่ แต่มันดึงกันไปก็ดึงกันมา
ดึงกันมา แล้วดึงกันมาดึงกันไปนี่มันมีด้วยหรือ ในเมื่อความรู้สึกนึกคิดมันจะไปดึงอย่างไรล่ะ นี
ความรู้สึกนึกคิด เวลาเราคิดสิ่งใดที่มันตัดสติใจอะไรไม่ได้ เห็นไหม เราคิดอย่างไร มันกำลังๆ อยู่
อย่างนั้นนะ จะดีก็ไม่ใช่ จะชั่วก็ไม่ใช่ แต่มันคิดอยู่อย่างนั้นนะ มันคิดอย่างไร เห็นไหม ถ้ากำลัง
ไม่พอมันเป็นแบบนั้นนะ มันเป็นแบบนั้น มันเป็นความคิด ความรู้สึกนึกคิดที่มันยึดกัน มันก็ต้อง
ปล่อยวางสิ่งนี้แล้วกลับมาพุทโธๆ กลับมาให้มีกำลังขึ้นมา

ถ้ามีกำลัง เห็นไหม คุณิ เขาชกคะยอกัน ถ้าข้างใดมีกำลังมากกว่า ไปหมดนะ แต่ถ้ากำลัง
ใครน้อยกว่า โคนเขาลากไปเลย นีก็เหมือนกัน ถ้าใครมีกำลังมากกว่าล่ะ ระหว่างกิเลสกับธรรม
ใครมีมากกว่าล่ะ นีถ้าโดยธรรมชาตินะ ในเมื่อตัวนอนมันเป็นคักแต่ ถ้ามันพิกัดตัวของมัน มันก็
จะพิกัดมันออกมาโดยธรรมชาตินะ แต่ถ้ามันพิกัดแล้วมันตายคานั้นล่ะ นีก็เหมือนกัน ในการ

ประพฤติกปฏิบัติของเราขึ้นมา ถ้าจิตใจมีกำลังขึ้นมาจะเป็นประโยชน์ ถ้าจิตใจไม่มีกำลังละ แล้วจะทำอย่างไรละ

คักแต่มันเป็นธรรมชาติ ศีลคือเป็นธรรมชาติ ธรรมชาติคือว่าธรรมชาติมันพึดตัวของมันไป นี่กฎธรรมชาติ กฎของธรรมชาติ เห็นไหม คุณสิ่งมีชีวิตมันจะพัฒนาของมันไป คือกฎโดยธรรมชาติ ทีนี้หัวใจของเราละ หัวใจของเราถ้ามันเวียนตายเวียนเกิดในวัฏฏะนี่ก็เป็นธรรมชาติอันหนึ่ง แต่ขณะนี้มันจะปฏิบัติธรรมให้มันรู้ธรรมๆ ขึ้นมา ให้มันรู้เท่ารู้จริงนะ ให้จิตมันรู้ สอนมันๆ สอนตัวจิต ให้อั้วโง่ให้มันเข้าใจ ถ้ามันได้พิจารณาของมัน เพราะจิตกว่าจะเข้าใจ เพราะกิเลสกับธรรม เตี่ยวกิเลสมันก็ลอกกราบ ถ้าเรามีสติปัญญาเราก็จะลอกกราบกิเลส

อ้าว! ถ้ากิเลสลอกกราบก็ไหลตามมันไปนะ นี่เวลากิเลสกับธรรมในหัวใจมันต่อสู้กัน มันพิจารณาของมัน พิจารณาเพราะอะไรละ พิจารณาเพราะว่าเรามีสติมีปัญญามันก็พิจารณาได้นะสิ ถ้าเราไม่มีสติปัญญาละ มันก็ถูโถอยู่อย่างนั้นนะ นี่ถ้ามันถูโถ ถ้าปฏิบัติแล้วปฏิบัติของเรา ถ้ามันยังถูโถของมันไปอยู่ เห็นไหม ปฏิบัติแล้วมันไม่เจริญ ไม่ก้าวหน้า ถ้าไม่เจริญก้าวหน้า เราก็พิสูจน์ของเรา ถ้าคนมีสติมีปัญญานะ ล้มลุกคลุกคลานทั้งนั้นนะ งานอย่างนี้มันเป็นงานรื้อหรือชาติ

งานรื้อหรือชาติ คุณสิ เวลาทางวิทยาศาสตร์ เขาว่านรกสวรรค์มันอยู่ไหน ถ้านรกก็ขุดลงไปนะ เขาไปสำรวจทะเลกันนะ ลงไปนี่นะเป็นกิโลๆ นู่นนะ มันยังไม่เห็นนรกอยู่ไหนนะ เวลาขุดลงไป ดูเขาทำเหมือนสิ เขาขุดลงไปดินนั่นก็กิโลนั่นนะ นรกมันอยู่ไหนละ...ถ้าสวรรค์ เขาไปยานอวกาศกัน เขาไปดาวอังคารกัน สวรรค์มันอยู่ไหน เขาหาสวรรค์ของเขาไม่เจอ เขาไม่เชื่อ เขาไม่เชื่อของเขา

นี่ก็เหมือนกัน ในความรู้สึกนึกคิด ถ้าคนภาวนาถ้ามีหลักมีเกณฑ์ ธรรมสภาจตุธา เอตมมุงคค มุตตมัม เวลาสันทนาธรรม ถ้าสันทนาธรรม คนคนหนึ่งพูดอย่างหนึ่ง คนคนหนึ่งพูดเพื่อธรรม แต่เวลาทางโลกเขาฟังนะเขาฟังเป็นโลก ก็เป็นโลก เป็นวิทยาศาสตร์ไง เป็นโลกก็สิ่งที่เรามีข้อมูล เราศึกษามา ใครศึกษาวิชาชีพทางใดมา เหตุการณ์สิ่งใดเกิดขึ้นเขาจะวิเคราะห์ไปตามวิชาชีพของเขา ใครมีข้อมูลในหัวใจอย่างไรมา เวลาฟังธรรมมันก็วิจัยหรือเชื่อไปตามที่ภูมิปัญญาของตัวเอง นี่ภูมิปัญญาของตัวเอง ใครมีอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหนเขาเชื่อไปตามภูมิปัญญาของเขา แต่เวลาคนที่ปฏิบัติไปมันลงลึกเข้าไปในความเป็นจริง

ลงลึกเข้าไปความเป็นจริง จิตมันสงบ สงบอย่างไร ความรู้สึกนึกคิด เวลามันพุ่งซ่าน มันแผ่ไปทั่ว เวลามันสงบระงับเข้ามา มันสงบระงับเข้ามาได้อย่างไร ถ้าสงบระงับเข้ามา มันไม่มีเหตุมีผล มันเอาอะไรจะมาสงบล่ะ เวลาคน เห็นใหม่ คุณิ เวลาสัมผัสล้นนะมันวูบลง อู๊ย! มันดีมาก ๆ แล้วทำอีกครั้งหนึ่งสิ ให้มันวูบอย่างนี้อีกทีหนึ่ง เห็นใหม่ คนเราเป็นลม เวลาเป็นลมเขาก็เอาแอมโมเนียให้ดมไง เขาทำให้ฟื้นขึ้นมา แล้วเอ็งเป็นลมอีกทีหนึ่งสิ มันจะเหมือนเดิมอีกไหม นี่เวลาเป็นลมทีหนึ่ง โอ๊ย! หน้ามืดเป็นลม เขาก็เอาแอมโมเนียให้ดม แล้วก็พยายามนอนให้พักอ่อนเดี๋ยวก็ฟื้นขึ้นมา อ้าว! แล้วเป็นลมอีกทีสิ...เป็นไม่ได้นะ เมื่อกี้ไม่รู้เป็นอย่างไรมันวูบไป นี่ก็เหมือนกัน เวลาสัมผัสล้น เวลามันวูบไป มันเป็นอย่างไรไป แล้วมันเป็นอย่างไรล่ะ? สลบใช้ไหม ต้องการแอมโมเนียหรือเปล่า

แต่ถ้าเรากำหนดพุทโธๆ เวลาจิตมันลงล่ะ จิต เวลาคนจะลงนะ เวลามันสงบไป นี่มันสงบ มันตื่นเต้น มันแปลกประหลาด นี้อายากู...ออกเลย อายากู กลับมาอยู่เหมือนเดิมนี่ กลับมาเป็นสามัญสำนึก นี้อายากู...งอ อายากู ถ้าจิตมันจะเป็นไป อายากู เอ๊ะ! มันจะเป็นอย่างไร เอ๊ะ! มันจะเป็นอย่างไร...เรียบร้อย กิเลสมันลอกคราบ ถ้ากิเลสมันลอกคราบก็จบ จะได้ดีก็ไม่ได้ จะไปก็ไม่ไป เห็นไหม เวลาปฏิบัตินะ

ขณะที่เรากำหนดพุทโธๆ เห็นใหม่ พุทธานุสติ เราก็เรียนมาแล้ว ศึกษามาแล้ว ครูบาอาจารย์ก็ทำมาแล้ว ด้วยทางวิชาการเราก็เชื่อมั่นว่าทำได้ เพราะครูบาอาจารย์นี้เป็น ชีวิตของคนแต่ละคนต้องรักชีวิตของตัวเองทั้งนั้นนะ แล้วหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านสร้างบุญญาธิการมาแล้ว ท่านปฏิบัติมา ท่านจะเอาชีวิตของท่านมาทิ้งเปล่าหรือ แล้วท่านปฏิบัติ แล้วถ้าทิ้งเปล่า ท่านเอาอะไรมาสอนเรา คนไม่รู้ เอาอะไรมาสอน คนที่จะสอนเขาต้องมีข้อเท็จจริงในใจเขาจะ

ถ้ามีข้อเท็จจริง คุณิ คนจะเป็นหมอ ถ้าคนเป็นหมอ เวลาไปรักษาคนไข้ แล้วคนไข้ขึ้นมาเราวิเคราะห์โรคไม่ได้ เราจะเอาอะไรไปรักษาเขา ถ้าเรารักษา วิเคราะห์โรคคนนั้นไม่ได้ มันก็หมอเถื่อนไง หมอเถื่อนมันก็รักษาตามแต่คาดหมายกันไป แล้วมันเป็นจริงไหม นี่ถ้ามันพิสูจน์รักษาได้ เออ! หมอนี้เก่งมาก พอมีคนไข้คนใหม่มานะ มือสั้นนะ ไม่เชื่อ

นี่ไง ถ้ามันไม่มีข้อเท็จจริงในหัวใจ ถ้ามีข้อเท็จจริงในหัวใจ มันเป็นอย่างไรล่ะ

ถ้ามันเป็นอย่างไร ถ้ามันจะวูบลง มันจะเกิดสิ่งที่แปลกประหลาด...ตั้งสติไว้ ตั้งสติไว้ อยู่กับพุทโธ อยู่กับผู้รู้ สิ่งที่มีมันเป็นนี้เพราะจิตมันละเอียด มันถึงรู้ของมัน ถ้ามันจะลง มันจะ

มหัศจรรย์ มันจะแปลกโลก เราอย่าไปตื่นเต้น แต่ยาก มันต้องตื่นเต้นเป็นธรรมดา แม้แต่เงินทอง
เขาให้มากๆ มือสั้นนะ เงินทองจะไปเก็บจากไหน ล้านสองล้าน มือสั้นเลย แล้วถ้าเช็กใบนั้นยิ่ง
ตัวเลขมากๆ มือไม่สั้นนะ

จิตมันไม่เคยเป็นอย่างนั้น มันต้องตื่นเต้นเป็นธรรมดา แต่พอตื่นเต้นแล้ว ครั้งที่ ๒ นะ
เดือนมาลี จะเป็นอย่างนั้นอีกหรือ จะทุกข์ยากขนาดนั้นอีกหรือ นี่ถ้ามันเป็นอย่างนั้น นี่ชำนาญใน
วสี ถ้ามีชำนาญในวสีนะ เราประพฤติปฏิบัติของเรา ชำนาญในวสี ถ้าเราไม่ชำนาญในวสี เราจะ
เอาอะไร เห็นไหม เรามีเงินมา เงินนี้มาจากไหน เราทำงานสิ่งใดมาเราถึงได้เงินมา แล้วได้เงินมา
เงินเราสะอาดบริสุทธิ์ เราจะใช้ทำอะไรก็ได้

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิต ถ้ามันจะแปลกประหลาด มันจะมหัศจรรย์ มันจะตื่นเต้นขนาดไหน
นี่ก็ใครทำมาล่ะ? ก็เราพุทธโธมาไง ถ้าพุทธโธมา เห็นไหม นี่ถ้าจิตมันสงบ มันมหัศจรรย์ขนาดไหน
นี่
ใจ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่าที่มันลึกลับซับซ้อนไป อุดตา หิ อุดตา โน นา
โถ คนเป็นที่พึ่งแห่งตน ธรรมสากจตุรา ธรรมที่มีในใจของครูบาอาจารย์นะ โอ๊ย! มันเป็นแบบนี้
หรือ มันเป็นแบบนี้หรือ ถ้ามันเป็นแบบนี้ เราจะรักษาอย่างไร เราอย่าไปตื่นเต้นกับมัน แต่
หน้าที่ของเราคือสร้างเหตุ ทำของเราขึ้นไป ผลมันจะตามมา

เงิน เห็นไหม เงินมีมาก ได้มาล้าน ๒ ล้าน ๓ ล้าน ๔ ล้าน ก็เงินมันเพิ่มมาเรื่อยๆ นะ มีเงิน
นี่จะทำอะไรก็ได้ มีเงินจะซื้อหาอะไรก็ได้ มีเงินใช้จ่ายอย่างไรก็ได้ จิตก็เหมือนกัน ถ้าจิตมันสงบมี
กำลังของมันขึ้นมา ถ้ามีกำลังขึ้นมา มันก็จะไม่ไปยึดกันใจ เพราะมันมีเงิน สามารถซื้อได้ มันมีเงิน
พอที่มันจะมีกำลังพอที่มันจะพิจารณาได้ ถ้ามันมีกำลังพอพิจารณาได้ เห็นไหม ดักแต่มันก็ไม่ตาย
คาในดักแค่นั้นไง

นี่ถ้ามันมีเงิน พิจารณาของมันได้ มันมีเงินขึ้นมาใช้สอยได้ มีเงินขึ้นมาเลี้ยงดำรงชีวิตได้ มี
เงินเพื่อทำประโยชน์ได้ เงินนั้นมันเป็นพื้นฐานนะ แล้วเงินมันใช้อะไร เงินทำประโยชน์ ทำโทษ
หรือทำประโยชน์ให้ตัว ถ้าเงินทำโทษให้ตัวนะ พอจิตมันสงบ มันรู้ของมันไปนะ “โอ๊ย!
นิพพานนะ” นี่กิเลสมันลอกกราบแล้วนะ

นี่มีเงินใช้อะไร? มีเงินใช้ให้เป็นประโยชน์ มีเงิน ไม่ใช่ให้เอาไว้ม่าตัวตาย มีเงินแล้วอวด
เขา โอ๊ย! ฉันมีเงินเยอะนะ โอ๊ย! มีเงินนะใส่กระสอบแบกไปอวดชาวบ้านนะ เดี่ยวตายหมด โจร
มันปล้นหมดนะ

นี่ก็เหมือนกัน จิตมันสงบแล้ว สงบไว้ทำไม ถ้าจิตมันสงบแล้ว เงินเขาไว้ทำไม เงินเอาไว้ใช้สอยเพื่อประโยชน์กับเรา ถ้าประโยชน์กับเราสมควรแล้ว เห็นไหม ประโยชน์โลกก็ยังไม่ใช้ได้นะ ประโยชน์อย่างอื่นมันก็ยังใช้ได้ เงินนี้ใช้ประโยชน์ได้ทั้งนั้นนะ จิตใจของเราถ้ามันสงบแล้ว เราจะพิจารณาอย่างไร

ถ้าไม่พิจารณา เงินจะใช้อย่างไร ถ้าเงินใช้เป็นประโยชน์ขึ้นมามันจะเป็นประโยชน์กับเรา ถ้าไม่มีเงิน ก็มีปัญญา เรานี้คนมีปัญญามาก ปัญญาที่ไ้ไร้มาก โอ๊ย! ปัญญาฉลาดเหลือสิ้นเลย แต่ที่ฉลาดอยู่ได้กิเลสนี้ กิเลสมันก็ยังไม่เอา ย่ำยีเอาอยู่นี้ นี่ฉลาด คนฉลาดมาก คนมีปัญญามาก แต่เอาตัวไม่รอดนะ เอาตัวมันไม่รอดนะ เอาหัวใจนี้ให้ออกจากกิเลสตัดหาความทะยานอยากไม่ได้ นี่แล้วอย่างนี้ฉลาด ฉลาดเพื่ออะไรล่ะ? ฉลาดก็โดยกิเลสไป ฉลาดให้กิเลสมันครอบงำอยู่ไ้

แต่ถ้ามีสติ มีปัญญา มีสมาธิ พอสมาธิมันเกิดขึ้นมา สมาธิมันมีกำลัง พอกำลังนี้มันลึกลับ มหัศจรรย์ มหัศจรรย์มาก เวลามันเกิดปัญญานะ ปัญญาที่เกิดขึ้น ปัญญามันจะพิจารณาในอะไร? ในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม...ในธรรมนะ ในชีวิตเรานี้ ในความทุกข์ความยาก ในการกำหนดพุทโธ “เอ้! พุทโธเพื่ออะไร...อ้อ! ถ้าพุทโธแล้วเป็นอย่างนี้...โอ๊ย! ชาบซึ่งพระพุทเจ้า พระพุทเจ้าสอนอย่างนี้เองเนาะ ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคตเนาะ ถ้าใครพุทโธ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานนะ ก็มันตื่นตัวอยู่นี้ไ้ มันตื่น”

นี่ไ้ ถ้ามันตื่นตัวอยู่ด้วยสติพร้อม มันไม่เซ่ตื่นวิ่งไปกับเขา ตื่น มีสติพร้อมเพื่อจะรักษาเรา เพื่อจะแก้ไขหัวใจนี้ พอตื่น ตื่นพร้อม ตื่นแล้วมันมีสติปัญญาพร้อม มันพิจารณาของมัน พิจารณาในการกำหนดพุทโธ อ้อ! พุทโธมีคุณประโยชน์อย่างนี้ พุทโธที่ชื่อนี้คือให้จิตมันเกาะ เห็นไหม เมื่อก่อนจิตมันไม่ยอมรับสิ่งใด มันก็คือด้าน พอมันรับสิ่งใด มันเกาะพุทโธๆๆ อ้อ! พุทโธให้ผลดีกับเราเนาะ

แล้วพุทโธให้ผลดีนะ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานแล้ว ผู้ตื่น ผู้เบิกบานมันจะคูอะไรล่ะ

ผู้ตื่น ผู้เบิกบานมันก็รู้ว่าจิตนี้ไปติดข้องอะไร ปฏิสนธิจิตมันเกิดในวิภวูถะ มันเวียนตาย เวียนเกิดมาอย่างนี้เอง ถ้ามันเกิดเวียนตายอย่างนี้เอง เห็นไหม ผู้ใดเห็นธรรมนะ สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา นี่มันเกิดอย่างนี้เอง เพราะมันเกิดในวิภวูถะ แล้วมันเกิดมาแล้วมันก็ต้องตายในวิภวูถะ ตายเปล่า ตายโดยกิเลสตัดหาความทะยานอยาก

ตายโดยกิเลสมันลอกคราบ นี่มันเป็นอย่างนี้เอง มันเป็นอย่างนี้จริงๆ แล้วมันเป็นจริงๆ ของมัน... แต่เราไม่รู้ไม่เห็นนะ

ศึกษารรณะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหมดแล้ว ไตรลักษณ์รู้หมด นี้รู้ทุกอย่างพร้อมเลย...แต่ไม่เคยรู้เคยเห็นเลย วันนี้มารู้มาเห็นขึ้นมามันแจ่มแจ้งในหัวใจ นี่พอมันแจ่มแจ้งขึ้นมาในหัวใจ มันเกิดอย่างนี้เอง มันเกิดอย่างนี้เอง...แล้วมันดับอย่างไรละ

มันเกิด เห็นใหม่ มันเกิดก็รู้ว่าเกิด กำลังคลำกันอยู่นี้ กำลังต่อสู้กันอยู่นี้ แล้วมันดับอย่างไรละ? ดับไม่ได้ ดับไม่ลง วางไม่ได้...วางไม่ได้ เห็นใหม่ นี่พิจารณาซ้ำ พิจารณาของเราไป ถ้ามันหนักหนาสาหัสสาครรจ์ก็กลับมา กลับมา เห็นใหม่ เงินทองใช้ไปมาก เงินทองร่อยหรอลงแล้ว ถ้าไม่มีต้นทุนไว้ เดี่ยวเราไม่มีเงินใช้สอย เห็นใหม่ กลับมาที่พุทโธๆ เพิ่มเงินของเรา รักษาเงินของเราขึ้นมา เราใช้สอยแล้วเราต้องกลับมาดูแลรักษาของเรา แล้วเราใช้สอยให้เป็น ใช้สอยนั่นคือปัญญา

ถ้าใช้สอยได้ถูกต้อง เห็นใหม่ นี่ลอกคราบกิเลส ลอกคราบเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นไป เห็นใหม่ นี่ผีเสื้อมันจะออกมาจากดักแค้ ถ้าผีเสื้อมันจะออกมาจากดักแค้นะ มันพิจารณาแล้วมันปล่อย มันปล่อย นี่มันปล่อยของมัน ถ้าปีกมันแข็งนะ มันละทิ้ง มันจะบินของมันไป มันบินของมันไป เห็นใหม่ เวลาเราพิจารณาของเรา ในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่า ขณะพิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่านะ มันก็มีความสุขนะ เวลาปล่อยมันมหัศจรรย์มาก แม้แต่กำหนดพุทโธหรือปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าจิตมันจะลงนะ มหัศจรรย์ เราก็แปลกประหลาดแล้ว

สัมมาสมาธินะ ถ้าจิตมันมีความสุข จิตมันมีสัมมาสมาธิ มันเชื่อมั่นในศาสนามาก แต่เดิมเรามีแต่ศรัทธา มันศรัทธาแล้วมันก็แกว่ง ศรัทธานี้ไม่มั่นคง แต่ขณะที่เราทำของเราขึ้นมาได้ ทุกคนถาม “ทำบุญได้บุญจริงหรือ ทำบุญมีบุญมีไหม” นี่เขาถามกันตลอดเวลา เพราะเขาไม่มั่นใจในตัวเขา

แต่เวลาเราปฏิบัติของเราขึ้นมา พอจิตพุทโธๆ จนมันสงบเข้ามา มันเห็นจิตของเรา เห็นความสงบระงับในจิตของเรา จากที่มันสงสัย ที่มันแกว่ง มันเร่ร่อน พอมันพุทโธๆ สงบ เห็นใหม่ “ทำบุญแล้วได้บุญไหม ทำบุญแล้วมีบุญไหม”...ก็พุทโธๆ อยู่เนิ่นๆ พอจิตสงบเข้ามาใจ “อ้อ! มันเป็นอย่างนี้” เห็นใหม่ มันเชื่อมั่นในศาสนา มันเชื่อมั่นในธรรม

ศาสนาคืออะไร? ศาสนาคือคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือทฤษฎี คือสิ่งที่พระพุทธเจ้าบอก “เราจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเถิด เราจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเถิด” แต่ธรรมยังไม่เกิดขึ้นไง พอจิตมันสงบเข้าไป นี่ธรรมเกิด นี่สัมมาสมาธิ มันมั่นคงไง ศรัทธา อจลศรัทธา นี่มันมั่นคงในศาสนา แต่ทำได้หรือทำไม่ได้มันอีกเรื่องหนึ่ง ทำได้หรือทำไม่ได้ เพราะเคยสงบแล้ว ถ้ามันมีสติมีปัญญาขึ้นมา มันจะสงบมากขึ้น เพราะอะไร เพราะเราไม่ทิ้งเหตุ เราไม่ทิ้งสิ่งที่ทำให้มันสงบ ถ้ามันไม่มีสิ่งที่ทำให้สงบ มันเป็นเรื่องโลกนะ

โลก เห็นไหม เวลามันเป็นลมวูบไป เวลามันจะปล่อย มันต้องเป็นอย่างนั้นนะ เพราะไม่มีสติไม่มีปัญญาควบคุมมัน เวลาเขาจะว่าวว่างๆ ก็คือสลบนั้นแหละ พอสลบแล้วก็แอมโมเนียให้มันฟื้น ฟื้นแล้วก็สลบ แล้วมันเป็นอย่างไรไม่รู้ เพราะมันไม่มีสติพร้อมใจ แต่เราพุทโธๆ ของเราเห็นไหม ละเอียดเข้ามา รู้ตัว ชัดเจน โอ้อโฮ! โอ้อโฮ! นี่ไง พอโอ้อโฮ! โอ้อโฮ! นี่พอมันสงบนะ ถ้าไม่ฝึกหัดใช้ปัญญา แล้วถ้ากิเลสมันจะลอกกราบทักเลศเลย “นี่นิพพาน” สมาธินี้คนคิดได้

แต่ถ้าเรานี้เริ่มต้นปฏิบัติ มันจะนิพพานอะไร เราก็ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามาแล้ว ธรรมวินัยนี้มรรค ๔ ผล ๔ ถ้ามรรค ๔ ผล ๔ มันต้องลึกซึ้งกว่านี้ มันต้องเดินมรรคสี่ แล้วมันต้องเดินมรรค โสคาปัตติมรรค โสคาปัตติผลสี่ ถ้ามันโสคาปัตติมรรค เห็นไหม จิตสงบแล้วออกมา ออกคันคว้า นี่สติปัญญาน ๔ อริยสัจ ๔ สติปัญญาน ๔ มรรค ๔ ผล ๔ นี่มันมีของมันขึ้นไป มันเป็นไปได้

แล้วถ้ามันเป็นไปได้ เห็นไหม อย่างเรานี้เรามีหลายทาง แต่เราจะหาสมบัติให้เจอ เราจะต้องตามหลายทางนั้นไหม แล้วหลายทางนั้นคือกระดาษนะ แต่ถ้าเราไปเจอสมบัตินั้นนะ มันจะเป็นความจริง นี่ก็เหมือนกัน เราปฏิบัติขึ้นมา เห็นไหม นี่ทฤษฎี นี่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วเราทำเป็นจริงขึ้นมาไหม ถ้าเป็นจริงขึ้นมา พอจิตมันสงบ นี่จากปุถุชนเป็นกัลยาณปุถุชน

ถ้ามันเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม มันเป็นโสคาปัตติมรรค รู้เลย เป็นโสคาปัตติมรรคเพราะอะไร เพราะความคิดที่เป็นโลกๆ ความคิดที่เราพิจารณาของเรา มา ความคิดที่เป็นโลกขึ้นมา นี่เรารู้ เรารู้เพราะเราใช้ปัญญาของเราตลอด พอจิตมันสงบขึ้นมา มันก็ตื่นตื่นแล้ว แล้วพอจิตมันออกใช้ จิตเวลามันออกใช้ปัญญาขึ้นมา มันออกใช้ปัญญาในกาย ในเวทนา ในจิต ในธรรม นี่ไง ที่ว่า สติปัญญาน ๔ จริง สติปัญญาน ๔ จริง เพราะมันเป็นความจริง เพราะจิตมันเป็นจริง

จิตของเราเป็นความจริงมันก็รู้จริง พอรู้จริงมันก็พิจารณาของมันตามความเป็นจริง พอตามความเป็นจริงมันก็แยกแยะของมัน เห็นใหม่

เวลามันปล่อยก็เป็นตังคพหวน เห็นใหม่ ดักเด้มันแข็งแรง ดักแต่ ตัวนอนมันได้กินไปไม่มาเยอะ มันสะสมอาหารของมันมา อาหารมันพอใจ นี่มันจะพักตัวของมัน เห็นใหม่ นี่พิจารณาแล้วปล่อย พิจารณาแล้วปล่อย ปล่อยของมันไปเรื่อย ปล่อยของมันไปเรื่อย เพราะอะไร เพราะมันพิจารณาของมันปล่อย มันต้องอาศัยเวลามันพักตัวของมันให้ได้ นี่ก็เหมือนกัน พิจารณาของมันซ้ำแล้วซ้ำเล่า นี่มันจะลอกคราบกิเลสนะ

เวลามันลอกคราบออกมา มันต้องรอให้ปีกมันแข็ง ให้ตัวมันแข็ง พอมันแข็งแล้วมันบินของมันไป มันเป็นอิสระ มันเป็นที่ว่า...คิดสิ จากตัวนอนมันกลายเป็นผีเสื้อ จากที่กิเลสมันเหยียบย้ำหัวใจ มันกลายเป็นธรรม เป็นอิสระ มันเป็นของมันนะ มันมีคุณค่าของมัน

“สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา”

ชีวิตนี้มันเกิดขึ้นไปเป็นดักแต่ เวลาพักออกมา มันลอกคราบออกมา มันเป็นผีเสื้อ มันได้ทิ้งดักเด้นั้นไว้ มันลอกคราบของมันออกมา จิตนี้กิเลสมันครอบงำไว้ เวลาพิจารณาในสติปัญญา ๔ สักกายทิฎฐิ วิจิกิจฉา สีลัพพตปรามาส นี่สังโยชน์ละไป พอละไป มันละดักเด้นั้นออกมา ละสิ่งนั้นทิ้งออกมา ผีเสื้อมันลอกคราบออกมา มันให้ปีกมันแข็ง แล้วมันมีอิสระของมัน

จิตมันพิจารณาของมันแล้วเวลามันขาด เวลามันขาดไปแล้วนะ อกุปปธรรม ผีเสื้อมันจะกลับไปเป็นตัวนอนใหม่ ผีเสื้อจะกลับไปเป็นดักแต่ใหม่ แต่ผีเสื้อนั้นไปผสมพันธุ์ มันผสมพันธุ์ของมันแล้วมันไปไข่ของมัน มันจะเป็นผีเสื้อตัวใหม่ขึ้นมา เห็นใหม่ ผีเสื้อที่มันไปแล้วมันคือไปแล้ว นี่ถ้ามันพิจารณาของมัน เวลามันปล่อย เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสวยวิมุตติสุขๆ ใฮ้เนี่ยเวลามันลอกคราบขึ้นมาเนี่ย มันลอกคราบกิเลสไปชั้นหนึ่งแล้ว แล้วถ้ามันทำต่อเนื่องขึ้นไปพิจารณาเข้าไป ผีเสื้อก็คือผีเสื้อ จิตก็คือจิต ผู้ที่บรรลุธรรมก็บรรลุธรรม แต่บรรลุธรรมขึ้นมามันลอกคราบไปชั้นหนึ่ง

สัตว์บางชนิดมันลอกคราบหลายหน อย่างเช่นงูมันลอกคราบแล้วลอกคราบอีกเพราะอะไร เพราะถึงเวลาแล้วมันต้องลอกคราบ ไม่ลอกคราบมันก็โตไม่ได้ นี่สัตว์ปีกแข็งแรงเวลามันลอกคราบของมันแล้ว ตัวมันเป็นตัวอ่อนนะ มันต้องรอให้ปีกมันแข็ง ถ้าสัตว์ปีก ถ้ามันลอกคราบ

จิต! จิตมันจะลอกกราบของมันไปๆ ลอกกราบไปจนกว่ามันจะถึงที่สุดแห่งทุกข์ ถ้าถึงที่สุดแห่งทุกข์ แล้วมันทำอะไรต่อไปละ นี่เวลามันลอกกราบของมัน เห็นใหม่ ธรรมชาติของมัน คุณติ สัตว์มันลอกกราบโดยธรรมชาติของมัน ถ้ามันถึงวงจรชีวิตของมัน มันจะลอกกราบของมันเพื่อจะเปลี่ยนแปลง เพื่อจะให้มันเจริญเติบโตขึ้น

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตของเรา คุณติ ฝึลื้อมันลอกกราบออกมาเพื่อเป็นฝึลื้อ นี่มันเป็นสัตว์ มันเป็นวงจรของธรรมชาติ แต่จิตนี้อยู่ในวงจรของธรรมชาติ แล้วถ้าวงจรของมัน มันจะพัฒนาของมันขึ้นมา มันจะทำของมันอย่างไร ถ้ามันทำขึ้นมา นี่ไง มรรค ๔ ผล ๔ ไง เราศึกษามาแล้ว เรารู้ทุกอย่างไง แล้วเรามีครูบาอาจารย์ คุณติ หลวงปู่เสาร์ท่านทำของท่านอย่างไร นี่ครูบาอาจารย์ของท่านปฏิบัติของท่านมาอย่างไร นี่เรามีครูบาอาจารย์ของเราเป็นที่ปรึกษา เรามีครูบาอาจารย์ เราแก่ใจของเรา เราทำของเราเพื่อประโยชน์กับเรา ถ้าประโยชน์กับเรา ประโยชน์กับจิตนะ

ร่วมโพธิ์ร่วมไทร ครูบาอาจารย์ของเราเป็นร่วมโพธิ์ร่วมไทรของเรานะ เราอาศัยในร่วมโพธิ์ร่วมไทรนั้น แล้วเราประพฤติปฏิบัติของเราให้เรา...หน่อของพุทธรูปเจริญเติบโตขึ้นมา นี่ศาสนาทายาทเราเป็นศาสนาทายาท เราจะเป็นที่พึ่งของหมู่คณะ เราจะทำเพื่อประโยชน์กับสังคมถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา

แต่ถ้ามันไม่เป็นความจริงนะ ถ้ากิเลสมันลอกกราบ มันลอกกราบจนความดีเราก็ดูไม่เหลือนะ ถ้าความดีเราไม่มี สิ่งต่างๆ เราไม่มี แล้วเราจะไปสอนเขาละ แล้วเวลาสอนเขามันก็สอนได้ สอนได้ด้วยทางวิชาการ สิ่งที่เราจำมา สอนด้วยความจำ ความจำคือสิ่งที่เราทำมานี้ แล้วถ้าเป็นการประพฤติปฏิบัติใหม่ เวลาปฏิบัติไป เราคาดเอง นี่กิเลสมันลอกกราบในการประพฤติปฏิบัติของเรา เราทำความสงบของใจเข้ามา เราใช้ปัญญาของเรา แต่มันโดยกิเลสไง โดยกิเลสที่มันพิจารณาของเราไป เพราะกิเลสมันบวกมาตลอด กิเลสมันมีอยู่ในหัวใจของเรา เพราะมันเป็นอวิชา แล้วเราทำของเรา เราเชื่อของเราว่ามันเป็นความจริง มันเป็นความจริงนะ

คุณติ สัตว์มันเป็นธรรมชาติของมัน วงจรธรรมชาติมันผลักให้สัตว์มันดำรงเผ่าพันธุ์ของมัน นี่มันเป็นสัตว์ มันยังมีชีวิตอีกชีวิตหนึ่งนะ แต่ของเรา เราคาดหมายของเรา คุณติ จิตของเรานั้นคืออวิชา คือกิเลสมันลอกกราบ มันก็ลอกกราบอยู่ในหัวใจ กิเลสมันอยู่ในหัวใจของเรา มันลอกกราบความดีไปหมดละ แต่ด้วยกิเลสที่มันเป็นทิวฏฐิมานะในหัวใจมันกว่าสิ่งนี้เป็นธรรมๆ ถ้าเป็น

ธรรม ปฏิบัติไป สิ่งใดที่เราคาดหมายว่ามันเป็นจริงขึ้นมา เราก็มองสิ่งนั้นเป็นธรรม พอเป็นธรรม
ขึ้นมา มันก็เอาสิ่งนี้ไปสอนเขาไง เอาคำว่า “เป็นธรรมในใจ” ไปสอนคนอื่น

นี่ไง ถ้ามันสอนตามพระไตรปิฎก สอนตามธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่
เวลาสอนก็บอกสอนตามนั้นไง แต่ไม่บอกว่าเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ บอกว่า
เป็นการประพฤติปฏิบัติของเราขึ้นมา เป็นความจริงของเราขึ้นมา ถ้าสอนตามนั้นเราก็มองกิเลส
มันลอกกราบ มันพูดไม่ได้ไง มันก็ต้องว่าไปตามนั้น นี่กิเลสมันลอกกราบ มันไม่มียางอาย ถ้า
กิเลสมันหน้าด้าน มันไม่มียางอาย

แต่ถ้ามันมียางอายนะ สิ่งที่เราไม่รู้ แต่ในตำราว่าไว้อย่างนั้น นั่นเราไม่รู้ แต่ถ้าเรารู้จริง
ละ ถ้ามันเป็นไปได้ เราลอกกราบกิเลส จนผีเสื้อมันบินไปนะ มันผสมพันธุ์ของมันต่อไป แต่ถ้า
มันเป็นสัตว์ที่มันต้องลอกกราบบ่อยครั้งเข้าละ ผีเสื้อ มันเป็นวงจรธรรมชาติอันหนึ่ง แต่ในจิตใจ
ของเรา เห็นไหม จิตนี้ไม่เคยตาย เวียนตายเวียนเกิด พระโพธิสัตว์ เห็นไหม ๔ อสงไขย ๘
อสงไขย ๑๖ อสงไขย นี่เวียนตายเวียนเกิด จิตดวงเดิม จิตดวงเก่า พันธุกรรมของจิต จิตมัน
พิจารณาของมันไป ถ้ามันมีหลักมีเกณฑ์ขึ้นมา ถ้ามันพิจารณาของมันโดยสติปัญญา ๔ จริง
เพราะมันมีจิต มีความรับรู้สึกจากภายใน แล้วมันพิจารณาของมัน เป็นงานวิปัสสนา งานสมถกร
รณฐาน วิปัสสนากรรมฐาน เกิดขึ้นในหัวใจดวงนั้น หัวใจดวงนั้นพิจารณาหัวใจดวงนั้นไป จนได้
ชำระล้าง จนได้ลอกกราบกิเลสออกไปชั้นหนึ่ง เห็นไหม ต้องทำความสงบของใจให้มากขึ้น กิเลส
มันได้ลอกกราบมาอีกชั้นหนึ่ง

สัตว์นั้นถ้าเป็นไข่ เวลาไข่มันฟักตัวขึ้นมา มันจะรอดขึ้นมาเป็นผีเสื้อหรือเปล่า ในวงจรนั้น
มันจะเป็นอาหารของสัตว์ นกถ้ามันเอาสิ่งนั้นเป็นอาหารของมัน มันก็ตัดวงจรนั้นไป แต่ถ้าผีเสื้อ
ตัวนั้นมันได้ฟักตัวของมันจนมันออกมาเป็นผีเสื้อ แล้วมันมีอิสรภาพ มันมีของมันไป เห็นไหม ถ้า
มันวางไข่ มันก็เป็นวงจรชีวิตต่อเนื่องกันไป

ถ้าจิตของเรา ถ้ามันพิจารณาของเราจนเราพิจารณาจนลอกกิเลสออกมาชั้นหนึ่ง นี่มันมี
ชีวิต มันมีความรับรู้สึก เวลามันปล่อยาวหมด เห็นไหม อืม! อย่างนี้เอง นี่มันเห็นชัดเจนของมัน
มันเป็นอนุกรรม มันเป็นเครื่องจักรกรรมตามความเป็นจริง นี่ประทับอยู่ในใจดวงนั้น แล้วใจดวง
นั้นมันพิจารณาของมัน มันจะลอกกราบต่อไป เพราะมันลอกกราบกิเลสมาแล้วหนึ่ง เห็นไหม

มันได้ลอคกราบกิเลสออกมาอีกหนหนึ่ง มันได้ลอคกราบออกมาแล้ว ถ้าได้ลอคกราบออกมาแล้ว ถ้ามันพิจารณาของมัน มันทำความสงบของใจเข้าไป เห็นไหม นี่มันจับของมันได้ ถ้ามันจับของมันได้ พิจารณาซ้ำ พิจารณาซาก เพราะการจะลอคกราบมาชั้นหนึ่งมันต้องดำรงชีวิตของมันไปซะใหม่ ดำรงชีวิตของมันไปถึงฤดูกาลของมันที่มันจะต้องลอคกราบ ถึงฤดูกาลที่มันจะต้องลอคกราบ มันจะลอคกราบของมันออกมา

ถ้ามันจะลอคกราบออกมามันต้องมีตัวตนของมัน มันต้องมีอาหารของมัน มันต้องได้พักผ่อนของมัน มันถึงจะลอคกราบของมันออกมาอีก ถ้ามันลอคกราบออกมา พอมันลอคกราบออกมา ถ้ามันทำของมัน นี่ก็เหมือนกัน จิตนี้มันจะลอคกราบกิเลสออกไป มันก็ต้องมีสติปัญญาของมัน มันก็ต้องมีสติปัญญาฐาน ๔ มันต้องมีกำลังของมัน มันต้องมีอริยสัจ ๔ มันต้องมีมรรคญาณ ถ้ามรรคญาณ ถ้ามันพิจารณาของมันไป แล้วพิจารณาของมันไป ระหว่างต่อสู้กัน ระหว่างพิจารณาต่อกัน ในการที่สะสมอาหาร สะสมสิ่งต่างๆ เพื่อการเจริญเติบโตของมัน

ถ้าจิตใจมีความเติบโต เติบโตทางไหน ถ้าเติบโตทางโลก ทางโลกเติบโตคือสติ ทางโลกเติบโตคือวัตถุ แต่ถ้าความเติบโตในหัวใจละ เห็นไหม มันยิ่งละเอียดอ่อนขึ้น สติ มหาสติ สิ่งทีละเอียดอ่อนขึ้น จากสติปัญญาขึ้นมา มันพิจารณาเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป เวลามันละเอียดขึ้นไป ต้องเป็นมหาสติ มหาปัญญา แล้วถ้ามันละเอียดขึ้นไป มันจะเป็นมรรคญาณ ญาณคือญาณหยั่งรู้ มันเป็นสติปัญญา สติปัญญามันหยาบเกินไป สติปัญญามันคือสังขาร ความคิด ความปรุง ความแต่ง แต่ถ้ามันเป็นญาณของมันนะ ญาณ คือมันละเอียดอ่อนลึกซึ้ง เห็นไหม คุณิ คุณการลอคกราบ เวลากิเลสมันลอคกราบมันเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป ถ้ามันลอคกราบขึ้นไป ถ้ากิเลสมันลอคกราบ มันก็ติด กิเลสมันลอคกราบมันก็ผ่านขั้นตอนไปไม่ได้

แต่ถ้าลอคกราบกิเลส เห็นไหม ลอคกราบมัน ถ้าลอคกราบกิเลสมันต้องมีมหาสติ มหาปัญญา แล้วงานทำอะไร งานที่จะลอคกราบกิเลส...งานที่ลอคกราบกิเลสคือมรรค งานลอคกราบกิเลสคืองานของเรา งานลอคกราบกิเลสคืองานนักรบ งานลอคกราบกิเลสคืองานของศาก บุตรพุทธชินโรส เห็นไหม คุณิ ผู้ที่เป็นศาสนทายาท นี่ต้นโพธิ์ต้นไทรมันจะผ่านการเจริญเติบโตขึ้นมา มันต้องพักตัวของมันขึ้นมา มันต้องมีการดูแลรักษาขึ้นมา มันต้องใช้เวลาเวลาของมันขึ้นมา มันถึงจะเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรให้คนกอาอาศัย

จิตใจที่มีคุณธรรมขึ้นมา มันต้องมีเหตุมีผลของมัน ถ้าเหตุผลขึ้นมา คุณติ การกระทำของเรา เป็นความจริง นี่ถามมา เวลาธรรมโพธิ์ธรรมโพธิ์ใหม่ เวลานกถามาอาศัยมันก็มีผลไม่ให้เห็นมัน มันมี ธรรมโพธิ์ธรรมโพธิ์ใหม่ให้มันได้พักอาศัย

นี่ก็เหมือนกัน จิตใจที่เราจะอาศัยละ มีอะไรให้ถามมา มีอะไรให้ถามมา มีสิ่งใดให้ถาม... ถามนั่นคืออะไร? ถามนั่นคือธรรมใด ธรรมที่เราไม่รู้เรื่อง ธรรมที่เรายังมีสติปัญญาไม่พอ เราจะ เอาสิ่งนั้นเป็นเป้าหมาย ถ้ามีครูบาอาจารย์คอยเป็นเป้าหมาย คอยบอก คอยชี้แนะ แล้วเราก็มีความ วิริยะ มีความอดทน จิตใจเราเข้มแข็ง จิตใจเราต่อสู้ จิตใจเราไม่อ่อนแอ การต่อสู้ ต่อสู้ในความ ละเอียดลึกซึ่ง

ในเมื่อมันเป็นเรื่องทางข้างนอกนะ เรื่องนอกคือเรื่องโลกนี้ การต่อสู้คือความเข้มแข็ง แล้ว ความมุมานะ แต่เวลาความเข้มแข็งในหัวใจนะ มันละเอียดลึกซึ่ง เห็นใหม่ เราต้องมีความเข้มแข็ง ต้องมีความละเอียด ความรอบคอบ คอยดูแลของเรา แล้วใช้ปัญญา เห็นใหม่ มหาสติ มหาปัญญา จับต้อง มันจะไวขนาดไหน เรามีสติปัญญาจับแล้วพิจารณา พิจารณาแยกแยะให้ได้ๆ ความ แยกแยะนั่นคือการพิสูจน์ตรวจสอบ พิสูจน์ตรวจสอบให้จิตใจมันฉลาดขึ้นมา

คำว่า “ปัญญา” ปัญญาต้องมีกำลัง มีกำลังคือสัมมาสมาธิ นี่มรรค ๘ สัมมาสมาธิ สัมมา กัมมันโต สมาธินี้กำลังทำงาน งานในการแยกแยะ ในการพิสูจน์ ถ้ากิเลสที่มันละเอียดมันจะลอก คราบออกมา ถ้าลอกคราบกิเลสออกมาแล้ว คุณติ เวลามันลอกคราบออกมาแล้ว ตัวอ่อน ตัวมันจะ นิ่มนวล เพราะปีกแข็งมันต้องรอเวลา ถ้ามันลอกออกมา ถ้ามันไม่มีวาสนานะ สัตว์ใดมาเจอ มัน กินเป็นอาหาร ถ้ากินเป็นอาหารมันก็ไม่ดำรงชีวิตต่อไป

จิตใจของเรา ถ้ามันทำผิดพลาด มันขาดช่วง เห็นใหม่ เวลามันขาดช่วง ทำไปแล้วมัน สะดุด ทำต่างๆ เราต้องดูแลของเรา ดูแลให้มันเข้มแข็งขึ้นมา พิจารณาแล้ว พิจารณาเล่า ซ้ำแล้วซ้ำ เล่า พอถึงเวลามันขาดนะ กายเป็นโพธิ์ จิตเป็นกระจกใส ว่างไปหมดเลย ว่างมาก ความว่างที่มี สติสัมปชัญญะพร้อมนะ ความว่างที่รู้ๆ อยู่ นี่ สิ่งที่ว่าทำสมาธิมหัศจรรย์ขนาดไหน พอมาถึงระดับ นี้มันยิ่งลึกซึ้ง ลึกซึ้งมาก

ลึกซึ้งขนาดไหน ถ้าเรายังมีสติมีปัญญาอยู่ มันจะมีงานต่อเนื่องกันไป ถ้างานต่อเนื่องกัน ไป เห็นใหม่ เราจะลอกคราบกิเลสให้ละเอียดขึ้นๆ ถ้าจับได้เป็นกามราคะ สิ่งที่เป็นกามราคะ เห็น ใหม่ สิ่งที่มีการดำรงเผ่าพันธุ์ คุณติสัตว์ที่มันผสมพันธุ์แล้วมันไม่ดำรงเผ่าพันธุ์เพราะอะไร เพราะมัน

สืบพันธุ์แล้วมันไม่มีชีวิตต่อไป นี่ไง กามราคะ สิ่งที่ทำให้ใจถ้ามันยังมีโอบะ มันต้องต่อเนื่องกันไป พิจารณาซ้ำแล้วซ้ำเล่าๆ

ถึงเวลาทำลายมัน ทำลายถึงที่สุดแล้ว จิตเดิมแท้นี้ฟ่องใส จิตเดิมแท้นี้หมองไปด้วย อุปกิเลส จิต ความฟ่องใส คือความรู้สึกเฉยๆ ความฟ่องใสของมันนะ อย่างนี้ก็เป็นกิเลสด้วยหรือ อย่างนี้ไม่ควรเป็นกิเลสหรอก ถ้าเป็นกิเลสมันต้องเป็นกามราคะ มันต้องรักสวยรักงาม ใอันมันจะเป็นกิเลสได้อย่างไร กิเลสเพราะมันเป็นกาวสวะ กิเลสเพราะมันมีตัวตนของมันอยู่

เห็นไหม เวลาลอกคราบๆ มานี้ มันเป็นตัวอ่อน ตัวอ่อนมันให้โทษให้ผลให้ใคร แต่ตัวอ่อนนะ คุณิ เวลาพวกสัตว์ พวกนักล่ามันชอบตัวอ่อน เพราะมันกินแล้วมันมีรสชาติของมัน มันเอาเป็นอาหารของมัน นี่ไง กิเลสมันก็เอาสิ่งนั้นมายึดถือของมันไว้ มันก็ว่าที่อยู่ของมัน ที่อาศัยของมัน เห็นไหม ถ้าสติมันพร้อมขึ้นไป มันไปเห็นของมัน

เวลามันจัดการของมันนะ ลีน ทำลายถึงความว่า “มันรู้เฉยๆ มันเป็นกิเลสได้อย่างไร มันไม่เป็นกิเลสหรอก” มันก็เลยไปรักษาไว้ มันก็เลยไม่มีการกระทำ ถึงที่สุดถ้าไม่มหาสติปัญญาเข้าไปถึงที่สุด ถ้าไม่มีมรรคญาณเข้าไปทำลายมัน จบ ลอกคราบกิเลสทั้งหมด แล้วเหลือสิ่งใดไว้ล่ะ? เหลือวิมุตติสุข เหลือธรรมชาติเอาไว้ สิ่งที่เหลือ เหลือธรรมชาติ

พระอรหันต์มีสิ่งเหลือด้วยหรือ

ภราหเว ปัญจันธา ชันธเป็นภาระอย่างยิ่ง

แต่ถึงที่สุดแล้วถ้ามันทิ้ง เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปรินิพพาน “อานนท์เธอตักน้ำให้เราหน่อยเถิด เรากระหายเหลือเกิน” นี่ต้องขับเคลื่อนกันไปจนถึงที่สุดแล้ว ทั้งหมด พอทั้งหมดแล้ว สอุปาทิเสสนิพพาน อนุปาติเสสนิพพาน ลีน ไม่มีส่วนเหลือในหัวใจ ถ้าหมดส่วนเหลือในหัวใจ นั้นหมดสิ้น ไม่สิ่งใด ไม่มีตัว ไม่มีตน ไม่มีคราบ ไม่มีสิ่งใดจะให้มาลอกเราอีกล่ะ มันไปถึงที่สุด มันสิ้นสุดตั้งแต่กิเลสมันตาย พอกิเลสตายแล้วมันก็คือจบแล้วล่ะ

แต่ในเมื่อชีวิตเราดำรงไปถึงที่สุด ถ้าถึงที่สุดแล้วนี่ ครบกระบวนการของมันแล้ว เห็นไหม เริ่มต้นจากกิเลสลอกคราบ ทำลายทุกอย่างเลยในชีวิตเรา แต่ด้วยใจสู้ ด้วยมีครูบาอาจารย์ เราจะยืนขึ้นมาได้ แล้วเราลอกคราบกิเลส จนถึงที่สุด

ศาสนาจะประกาศกลางหัวใจ ศาสนาจะอยู่ได้ในใจของสัตว์โลก ในใจของสัตว์โลกนะ

ถ้าในใจของสัตว์โลกมีศาสนานะ “เราจงมีธรรมเป็นที่พึ่งเถิดๆ” เราก็แสวงหาธรรมกันอยู่
ถ้ามันถึงที่สุดแห่งทุกข์ เห็นไหม เป็นธรรมแท้ๆ นั้นแหละศาสนาอยู่ในใจดวงนั้น เอวัง